

MAR 25 1935

DABAR

Europos vulkanas
"širdies nuostoliai"
Studnickio svajonės
Nacių bylos galas

JUOZAS TYSLIAVA

Dabar Europos politiniai ryšiai vystosi jau ne mėnesiais, savaitėmis, bet dienomis ir net valandomis. Bet apie tuos įvykius geriausiai išsireiškė anglų rašytojas George Bernard Shaw, išvažiuodamas į Pietų Afriką:

"Kaip malonu važiuoti atostogoms, žinant, kad Hitleris Europoje viską puikiai sutvarkė."

Amerikos mokslininkai sako, kad po Europos kontinentu miega vulkanas, kuris bet kada gali pabusti... Teisybė, Japonijos vulkanas Bandai San, taip pat miegojęs daugiau, kai tukstantį metų, 1888 metais pabudo ir vos nesunaikino visos japonų civilizacijos.

Bet kam gąsdinti miegančiu vulkanu? Didžiausias senosios pasaulio vulkanas, kuris niekada nemiega, tai — Europos tautų neapykanta, jos politika.

Šitas vulkanas tikrai gali sukelti Europos civilizaciją.

Kad naujas karas vėl galėtų išsiliepsnoti, turi praėti ne daugiau, kaip amžiaus ketvirtis. Po dvidešimties penkerių metų, nauja karta, nieko nežinodama apie buvusio karo baismus, vėl eis į ugnį ir vandeni.

Ar stebėtina, jeigu mes šiandien kalbame apie Europos vulkaną?

New Yorko valstybės senatas priėmė įstatymą, labai nepatogų tos rusijos moterims, kurios žino, kaip reikia nekaltai išsaugoti ir kapitalo išgyti... Pagal naują įstatymą, dabar moteris negalės nei skusti, nei skusti vyrą, "širdies nuostolių" kaltininką.

Ot, jums ir come up and see me some time.

Amerikos lapelio redaktorius sako, nežinąs, kas yra "tautininkas."

Paklausk Lietuvos tautininkų partijos vadus — kanauninką Kemšį, kunigą Mironą ir kunigą Tamošaitį. Jie tau pasakys.

Vokiečiai kolioja lietuvius, kad jie Klaipėdos pašto įstaigų blankuose vartoja ne lietuvių ir vokiečių, bet lietuvių ir prancūzų kalbas, kaip to reikalauja tarptautinė pašto sutartis. Taip pat vokiečiams nepatinka, kad ir užsienio spaudoje rašo ne Memel, bet Klaipėda. Mat, vokiečiai mano, kad Memel — vokiškas vietovardis. Tuo tarpu Memel kilęs iš lietuviškos Mėmėlės. Tuo vardu kadaise buvo vadinama vakarinė Nemuno dalis.

Vokiečiai savo grašį gali įsikšti į... kišenių. Nei Memel, nei Klaipėda jiems nepriklauso.

Žinomas lenkų publicistas Studnicki nepersienai išleido knygą, pavadintą "Europos ir Lenkijos politinė sistema. Toje knygoje Studnicki svajoja apie Ukrainos "išvadavimą". Girdi, Lenkija turinti grįžti į 1772 metų sienas. Be to, Studnicki sako, kad Tolimieji Rytai iki Baikalo ežero turi priklausti japonams.

Skaitant Studnickio knygą, noroms nenoroms ateina į galvą senas žmonių posakis: "Jeigu kiaušė ragus turėtų, visą sviestą išbadytų."

Tel.: Evergreen 7-7840

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENIASIS LIETUVIŲ SPALDIS
THE OLDEST LITHUANIAN PAPER
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KAINA 5c.

XLIX METAI. 24 N.

Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION

Antradienis, KOVO (MARCH) 26, 1935, Brooklyn, N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879

LIETUVOS TEISMAS PASKELBS SAVO NUOSPRENDĮ NACIAMS KOVO 25 D.

LAUKIA SIMONO IR HITLERIO DERYBŲ

Manoma, kad anglų derybose su Hitleriu bus paliestas ir Klaipėdos krašto reikalas; penkiems naciams reikalauja mirties bausmės

KAUNAS. — Kovo 25 d. radio žiniomis, Lietuvos karo teismo teisėjai 126 Klaipėdos nacių byloje savo galutinį nuosprendį turėjo pareikšti kovo 25 d., bet teisėjams nesutikus nuosprendis atidėtas iki kovo 26 d.

Byla, kurioje 126 naciai kaltinami už priešvalstybinį veikimą Lietuvoje, pasibaigė šeštadienį, kovo 23 d. Valstybės gynėjas reikalavo teisėjo nubausyti penkis nacių mirties bausme už Jesučio nužudymą, o kitiems nuo 8 iki 15 metų sunkių darbų kalėjimo.

Lietuvos karo teismo teisėjų nuosprendžio paskelbimas su puola su Sir John Simono ir Hitlerio derybomis Berlyne. Manoma, kad Klaipėdos krašto klausimas tose derybose bus paliestas. Lietuvos diplomatams svarbu bus žinoti Simono ir Hitlerio derybų išdavos ir dėl to esą greičiausiai nacių bylos sprendimas atidėtas iki antradienio, nes tą dieną derybų baigsis ir jų išdavos paaiskės.

Ši byla, kaip žinoma, užsėtė apie tris mėnesius ir dėl jos Vokietijos valdžia koncentruoja Lietuvos pasienyje kariuomenę, o Vokietijos spaudoje gresino, kad jei bus kaltinami išneštos griežtos bausmės Vokietija to nepakęsi.

Latvių moterų perteklius

RYGA. — Latvių statistinio biuro vicedirektorius praneša, kad per gyventojų surašinėjimą paaiškėjo, kad iš visų 1,944,933 Latvijos gyventojų yra 908,056 vyrai ir 1,036,877 moterys. Tai reiškia, kad maždaug tukstanti vyrų tenka 1,142 moterys. Tas santykis yra kiek geresnis, negu 1930 m., kai 1,000 vyrų tekdavo 1,144 moterys. Didžiausias moterų perteklius yra Rygoje. Čia 1,000 vyrų tenka 1,256 moterys.

Nori Lietuvos Vokietijos nepuolimo sutarties?

MASKVA. — Izviestija rašo, kad esą žinių, kad "Anglija nusistatčiusi pasiulyti Vokietijai sudaryti su Lietuva nepuolimo paktą."

Pagal 126 Klaipėdos nacių byla baigėsi. Penkiems naciams reikalaujama mirties bausmė dėl to, kad jie, rušidami Klaipėdos krašte sukliamą, nužudė žmogų. Kitus valstybės gynėjas siulo nubausyti kalėjimu — nuo penkių iki aštuoniolikos metų. Bet teismas nesutaria.

Kodėl Lietuvos karo teismas negali susitarti, tuo tarpu nežinia. Matyt, vėliausi įvykiai Vokietijoje turi šiek tiek tokios įtakos.

KLAIPĖDOS APSKRITIES SEIMELIS NORĖJO SAUVALIAUTI

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis buvo sušauktas Klaipėdos apskrities seimelio posėdis. Jo dienotvarkėje buvo tokių klausimų, kurie šiam seimeliui spręsti nepriklauso. Kai direktorija tai nurodė, vokiečių atstovai iš posėdžio išėjo. Vėliau buvęs to apskrities seimelio posėdis, vokiečiams nedalyvaujant, išsprendė daug naudingų klausimų. Jo protokolas buvo perrašytas lietuvių kalba. Atstovai pageidavo, kad ir toliau protokolai būtų rašomi lietuviškai.

VILKAI IŠVAIKĖ DEGTINDARIUS

STAKIAI, Raseinių apskr. — Čia neseniai buvo toks juokingas atsitikimas. Vasario 26 d. vienas Stakių bažnytkaimio apylinkės ukinkas Zenonas L. sumanė prasisukti truputį naminės. Mat, krikštynoms žmogus ruošėsi. Dievas davė sunų. Tuo tikslu minimos dienos naktį ukinkas nusigabeno į mišką brogą ir visus degtindarybos įrankius. Užsitarė brovarėlį ir, kartu su sunumi susikūrė kaitrią ugnelę, tamsioje nakties prieglobstyje emė kuo ramiausiai varvinti "skaidriąją". Viskas kai kurį laiką jiems klajosi kuo puikiausiai. Bet degtindariai nakties tamsioje žiūrėjo iš trijų pusių į juos bespoksčius žalsvus žiburiukus, kurie pamatė vis slinko artyn. Tai būta nepaprastai drąsių vilkų. Vargšai degtindariai buvo ne iš drasuolių. Tai pastebėję, paliko visą beveikiantį brovarėlį, o patys — parkūrė namo. Dabar apylinkės ukinkai juokiasi. Girdi, degtindarius baudžia ne tik vyriausybė, bet ir pati gamta — žvėrys neduoda jiems ramiai varyti visam kraštui pragaištingo skystimo.

S. RUSIJA IŠKASĖ DAUG AUKSO

MASKVA. — Pereitais metais S. Rusija daugiau iškasė aukso, negu kuriais nors kitais metais, ypač iškasė aukso žymiai padidėjo šiais metais.

Dėl to, sovietai net dovanojo devyniolikai inžinierių bausmes už įvairius nusikaltimus. Sovietų statistikos duomenimis, dabar Rusija iškasė aukso apyvirta stovi antroje vietoje pasaulyje.

Aukso iškasimas žymiai padidėjo, kai rusai įvedė amerikonišką aukso kasimo sistemą.

SUMAZĖJO SVETIMŠALIŲ SKAIČIUS

KLAIPĖDA. — Pernai metų pradžioje Klaipėdos krašte buvo 4,625 svetimšaliai. Dabar šis skaičius sumažėjęs ligi 4,044. Iš dabar esamų 4,044 svetimšalių 2,857 yra Vokietijos piliečiai, o kiti — kitų valstybių. Pereitais metais tuo pačiu laiku buvo 3434 Vokietijos piliečiai, tarp jų 1,268 Vokietijos optantai.

SAUSIO MĖN. 200,000 DAUGIAU DIRBO

WASHINGTON. — Darbo sekretorės Miss Perkins pranešimu, sausio mėn. visose Jungtinėse Valstybėse 200,000 žmonių daugiau dirbo įvairiose pramonės šakose. Savaitės elgos darbininkams pakilo per tą laiką net suvirš 10 milijonų dolerių.

UŽDRAUS NESVEIKIEMS VESTI

BERLIN. — Vėliausi Hitlerio parodymu, Vokietijoje netrukus bus uždrausta vesti visiems, kurie serga proto ligomis ar turi kokius nors iš prigimties kūnų trūkumus ar ligas. Visi pasirodę vesti žmonės turės gauti iš tam tikrų įstaigų sveikatos liudymus.

Taip pat netrukus bus paskelbtas naujas įstatymas, kuris uždraus vokiečiams vesti kitos rasės žmones.

Australijos kralikai už Sov. Rusijos naftą

MELBOURNE, Australija. — Australijos prekybos ir pramonės ministeris veda derybas su Sovietų Rusija parduoti 5,000,000 sąsaldytų Australijos kralikų, už kuriuos Rusija sumokėtų ne pinigais, bet gazolinu ar nafta.

Australijoje yra nepaprastai daug kralikų, už kurių gaudytas ir žudytas valdžia net moka medžiotojams premijas.

ELGETŲ KORPORACIJA

PRAHA, Čekoslovakija. — Šiomis dienomis Prahoje susidarė elgetų korporacija, kurios tikslas rūpintis narių gerove. Korporaciją sudarė apie 20 žymiausių Prahos elgetų, kurie pasidalino miestą į dvidešimt dalių arba rajonų. Kiekvienas korporacijos narys gali turėti sau pagalbininkų, kurie elgetaus tuose rajonuose. Pagalbininkai gaus komisą nuo bendrojo uždarbio. Korporacija turi savo išdininą, kuriam moka 10 nuosimčių nuo bendrojo pajamų. Pastebėtina, kad išdinininkas savo automobilį kasdien važinėja pas rajonų vadus ir surenka kiekvienos dienos pajamas.

Naujas vaistas nuo plaučių uždegimo

LONDON. — Londono gydytojai neseniai bandė naują būdą gydyti plaučių uždegimą. Budas visai paprastas: ligonio gyslas įleidžiama emulsifikuoto alyvų aliejaus, kuris susimaišęs su krauju tuojau sutraukia visus esamus kraujyje nuodus ir po 24 valandų sergančiojo didelis karštis dingsta ir jis greitai gyja. Bandymai keliose Londono ligoninėse pasirodė labai sėkmingi.

Alyvų aliejus įleistas į kraują ne tik gydo plaučių uždegimą, bet gydo reumatizmą ir kraujo užnuodymą.

Į Klaipėdą atvyksta didžiausio norvegų laikraščio Aftenposten redaktorius Oewerland. Jo kelionės tikslas susipažinti su Lietuva ir jos pajurium.

Šiomet sausio 1 d. Lietuvoje buvo 2,476,154 gyventojai.

LENKIJA PANAIKINO DEMOKRATINĘ VALDYMOŠI SISTEMĄ

VARSUVA. — Lenkijos parlamentas šiomis dienomis balsų dauguma priėmė naują Lenkijos konstituciją, kuria visiškai panaikinama Lenkijoje demokratinė valdymosi tvarka.

Opozicijos vadai protestavo, kad naujoji konstitucija neteisingai priimta, nes seime balsuojant negauta reikalingų dviejų trečdalių balsų, bet seimo pirmininkas tvirtina, kad užtenka balsų daugumos. Opozicijai keliant triukšmą, Pilsudskio legionieriai pradėjo giedoti tautos himną.

Kaip matyti, seimas bus netrukus visai paleistas ir nauji rinkimai paskelbti šių metų rudenį.

Ukrainiečių atstovai seime visai atsisakė balsuoti dėl to, kad naujoji konstitucija nenumatyta duoti Ukrainai autonomiją. Naujam seime žydas neturės nė vieno savo atstovo.

Kai kurie seimo nariai perspėjo, kad naujoji konstitucija gali žymiai susiaurinti maršalo Pilsudskio teises, kas jų nuomone būtų labai pavojinga dabartinei Lenkijos vyriausybei.

JEI HITLERIS ŽUTU, NACIAI IŠŽUDYTŲ VISUS ŽYDUS

NUREMBERG, Vokietija. — Dėl to, kad Londono Lloyd atdraudros kompanija paskelbė lažybas, kad Hitleris bus nužudytas, naciai iškabinė gatvėse plakatus, kuriuose sako, kad jei Hitleris būtų nužudytas, naciai išpaušią ne tik visus gyvenančius Vokietijoje žydas, bet pakarsią ir visus masonus.

AUTOBUSŲ SUSISIEKIMAS KLAIPĖDA—RYGA

RYGA. — Šią vasarą manoma įvesti autobusų susisiekimą tarp Rygos ir Klaipėdos. Mat, susisiekimas traukiniais yra nepatogus, nes 250 kilometrų keliumi tenka sugaišti visą parą. Autobusų susisiekimo įvedimas palengvintų susisiekimą tarp Lietuvos ir Latvijos vasarviečių.

LIAUDIES UNIVERSITETAS DARBININKAMS

KLAIPĖDA. — Krašto lietuvių darbininkų ir amatininkų susivienijimas Klaipėdoje steigia dr. Basanavičiaus vardą liaudies universitetą, kurį lankys darbininkai ir amatininkai. Jame bus visa eilė paskaitų iš lietuistikos, tautininkų susipratimo, įvairių mokslų bei kultūros sričių. Paskaitas skaitys prekybos instituto lektoriai. Liaudies universitetas darbininkų tarpe randa gyvo susidomėjimo.

Lenkai kviečia Lietuvą į pasaulio šachmatų olimpiadą Varsuvoje

VARSUVA. — Šiomis dienomis Lenkijos šachmatininkų sąjunga pasiuntė Lietuvos šachmatininkų sąjungai oficialią kvietimą dalyvauti pasaulio šachmatų olimpiadoje, kuri bus šių metų vasarą Varsuvoje.

SIR JOHN SIMON PRADĖJO DERYBAS SU HITLERIU KOVO 25 D. BERLYNE

HITLERIS SIULYSIĄS NAUJĄ TAIKOS PLANĄ

Simonas nesitiki didelio laimėjimo, italai mobilizuoja rezervus, prancūzai siunčia Vokietijos pasienį 30,000 kariuomenės

BERLIN. — Kovo 24 d. Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministeris Sir John Simon ir kapitonas Anthony Eden specialiu lėktuvu iš Amsterdamo atskrido į Berlyną aerodromą. Pasiuntinius pasitiko britų pasiuntinys ir Vokietijos užsienio reikalų ministeris baronas von Neurath ir vokiečių delegacija.

Pasiuntiniams važiuojant Berlyno gatvėmis, tukstantai vokiečių kėlė jiems ovacijas.

Nuo šių derybų, kaip sako vokiečių spaudoje, priklausys Europos taika. Bet visi reikiškės vilties, kad Simonui pasiseks susitarti su Hitleriu ir išvengti kitos pasaulinės katastrofos. Hitleris esą turys naują Europai taiką garantuoti planą, kuris mažiausiai dvidešimčiai metų Europai laiduos taiką ir ramų valstybių kultūrinį ir ekonominį bujimą. Bet pats Simon išvažiuodamas iš Londono reikiškės mažai vilties, kad šios derybos duos kokį nors greitą ir teigiamą rezultatą. "Mūsų tikslas yra Europai garantuoti taiką. Mes tuo tikslu važiuojame į Berlyną ir to siekiame nuvažiuoję. Daug ko iš šios kelionės nesitikiškės," pareiškė Simon išvažiuodamas iš Londono.

Simono kelionė ir derybos su Hitleriu, kiek galima spręsti iš pranešimų, yra sužinoti, ką dabar Vokietija mano daryti, ko ji reikalauja ir kokiomis sąlygomis ją galima sugrąžinti į Tautų Sąjungą. Trečiadienį jis apleidžia Berlyną ir važiuoja į Londoną ir Paryžių, kur prasidės naujos derybos tarp Britanijos ir Prancūzijos, o balandžio 11 d. Italijoje, Stresa mieste suvažiuos Britanijos, Prancūzijos ir Italijos atstovai išklausti Simono pranešimų ir pasitarti, ką toliau daryti.

Tuo tarpu Italija skubiai mobilizuoja 1911 m. gimusius rezervus ir netrukus sako turėsianti nemažiau kaip vieno milijono vyrų armiją. Prancūzija į Vokietijos pasienį pasiuntė 30,000 kariuomenės, o D. Britanijos admiralitetas pareiškė protestuosiantis Vokietijos reikalavimus padidinti karo laivyną.

Paryžiaus ir Londono laikraščiai spėlioja, kad Sir John Simon budamas Berlyne pasikalbės su Hitleriu Rytų Locarno ir kitų Europos taikos paktų reikalais.

Bet kaip matyti iš ankstybesnių Hitlerio pareiškimų, jis jokiam Rytų Locarno ir kitoms paktams nepritarsiąs. Simonui vargu pasiseks patiekti kokio nors svarbesnio susitarimo. Hitleris tik šiomis dienomis yra pareiškęs: "Tegu Didžioji Britanija pirmutinė pasirašo Rytų Locarno paktą ir pasižada karui ištikus pasiųsti savo kariuomenę tą paktą apginti, tada ir mes, galbut, tą paktą pasirašysime."

VOKIEČIAI STATO TVIRTŲS LENKIJOS PASIENYJE

MASKVA. — Sovietų žiniomis, vokiečiai Rytų Prūsijoje koncentruoja savo kariuomenę, steigia išimties punktus ir tvarko strategines vietas. Esą, visu Vokietijos Lenkijos pasieniu skubiai statomos tvirtovės, ypač Mozurų ežerų pakraščiais. Visu Lenkijos ir Lietuvos pasieniu vokiečiai žymiai sustiprino pasienio sargybas.

LENKIJA NUTRAUKIA DRAUGISKUS RYŠIUS SU VOKIETIJA

VARSUVA. — Lenkijos pasiuntinys Berlyne pasekiant Italijai ir Prancūzijai iškėlė vokiečių užsienio reikalų ministeriui von Neurath Lenkijos protesto notą. Notos tekstas, sakoma, savo griežtumu kiek skiriasi nuo italų ir prancūzų notos, bet gana aiškiai ir griežtai pasako, kad Lenkija nepageidauja Vokietijos ginklavimosi. Tekstas kol kas nepaskelbtas, bet Varsuvos ir Berlyno diplomatinėse situacijose atvirai kalbama, kad lenkai savo protestu rodo tendenciją palinkimą prie Prancūzijos politikos ir draugiškų ryšių nutraukimą su Vokietija. Lenkijos nota tuojau buvo įteikta susipažinti Anglijos užsienio reikalų ministeriui Sir John Simon. Šis protestas žymiai sustiprina Anglijos poziciją derybose su Hitleriu.

KANADOS DUHOBORAI GRASINA NUOGI MARSUOTI

WINNIPEG, Kanada. — Neseniai Kanados policija suėmė ir padėjo į kalėjimą Manitoba provincijos duhoborų vadą už tai, kad jis gatvėje triukšmą kėlė. Dabar visos Manitoba provincijos duhoborai grasina suvažiuoti į Winnipegą ir ten juogi gatvėmis demonstruoti, jei policija tuojau jų vado ir pranašo nepaleis iš kalėjimo.

PASKIRTAS KAINŲ TVARKYTOJAS LIETUVOJE

KAUNAS (Tsb). — Susidarius nenormaliai padėčiai tarp žemės ūkio ir pramonės gamybos kainų Lietuvoje, kitų kraštų pavyzdžiu, paskirtas kainų tvarkytojas. Juo paskirtas Vladas Kurkauskas, ilgą laiką buvęs Lietuvos žemės ūkio rumų pirmininku ir šioje srityje turintis daug patarimų.

Gen. ltn. Gerulaitis apdovanojamas belgų ordinu

BRUXELLES. — Belgų karaliaus dekretu Lietuvos karo attache Prancūzijoje gen. ltn. Gerulaitis apdovanojamas belgų grand officier de l'ordre de Leopold II.

GABIJOS KONCERTO IR FARSO RECENZIJĄ

South Boston, Mass. — Kovo 17 d. Lietuvių salėje buvo Gabijos koncertas su priedu — "Mulkiai ir jų mulkintojai" (iš tikrųjų, tai gerai žinomas veikalukas "Mulkinyčia ir mulkintojai," pavadintas komedija, bet savo turiniu ir forma — farsas.) Gabijai talkininkavo Lietuvių Stygų Orkestras, vadovaujamas p. J. Josio.

Gabijoje šiuo metu dalyvauja tik keli veteranai, visi kiti dalyvauja jau priaugę jauni. Vadovauja iš Worcesterio aptvaiziuojas p. J. Dirvelis. Pianu patarnauja E. Pasteliutė. Šio koncerto programos choralems dalims buvo daug malonumo. Kai kurie numeriai, pavyzdžiui Vanagaičio kompozicijos daina "Tu ir aš," atlikta pagirtinai. Duetų dalyviai — O. Pasteliutė, J. Kirmeliavičius, J. Šurila, Marė Pašukoniūtė, P. Šurila ir solistas J. Varnas, visi jaunuoliai, tai dar tik mėginamos jėgos ir dėl to dar yra peranksti juos komplimentuoti arba ignoruoti.

Vaidinime dalyvavo J. Kirmeliavičius, J. Varnas, J. G. Petrauskas, J. Keslerienė, A. Yuga ir J. Šurila.

Kai tokie veteranai, kaip Yuga, Petrauskas ir gabi Keslerienė labai tikė ir atlikę gerai savo dalis. Jaunuoliai Varnas, Kirmeliavičius ir Šurila pajėgę suprasti savo pareigas, vis dėlto jie parodė trūkumų. Čia sakinius neaiškiai pasako, čia kalbos intonacijos nemoka, arba savo žodžius užmiršę, nesugrupuoti sekdamai suferję... Šie trūkumai sugadino veikalo tempą, tai vargino žiūrotojus. O vis dėlto vaidinimas savo išpustomis situacijomis, nuotykiškais, prijuokino žiūrotojus.

Nors juokas — juoku, bet veikalas ne visiems patiko. Pirmiausia bėda ta, kad šios rušies veikalai skiriami ir savo ruošis žmonėms, kuriems, deja, mažiausiai pusdolerį praleisti karčiamose, negu koncertuose. Ten nauda ir pilvui ir juokams, o čia tik už juokus... O koncertus "remia" jau kitokia žmonių rušis, kuri trokšta ko geresnio, gražesnio. Taigi šitoks veikalukas tik tokiai publiškai, kuri nemokamai naudojasi pramogomis, labai patiktų.

Tenka priminti, kad šiame vaidinime pasireiškė ir režisūros stoka. Veikalukas parašytas "burdingierių" laikais ir, žinoma, "burdingierių" publikai. Šiandien jau kitoki laikai. Šių dienų publika — save gerbijantys tėvai, jaunimas ir vaikai. Dėl to režisierius privaleitų veikalą apkarpyti, o ne plėsti vulgariniais vaidais. Pavyzdžiui, Alutės asmuo vaidintas labai gambiai, vis dėlto jau privalo būti vaidinimas, nors ir apsenusios, bet merginos, kuri notų mėlėti, o ne taip, kaip ištekeusi moteris... Tas didelis tripymas apie vyrą panašus vištos norui kiaušinių dėti... Nors juokinga, bet to jau per daug. Toliau. Nors turi savo vietą dešra veikalas, bet visai nėra veikalo ją nuolatos lytėti.

Žmonių susirinko nedaug. Tik tiek, kaip paprastai koncertuose susirenka. Šventojo Petriko diena ne tik kad nepadėjo, bet dar pakenkė. Buvo "šventės" koncertų nemokamai ir aplamai, tai buvo "uliamoji" diena.

Jonas Kerdiejus.

LIETUVAITĖ SOKEJA

P. Ie Sofija Tvaranavičiūtė

Philadelphia, Pa. — Viena puikiausių Philadelphia aukštoji mokykla — Olney High School, pavasarinės laidos programa, kovo 29 ir 30 d. rengia didelę savo mokyklos salėje koncertinę programą. Toje didelėje ir įvairioje programoje dalyvaus ir mūsų tautietė, klasiškoji šokėja p. Ie Sofija Tvaranavičiūtė. Be to, Olney High School klasiškoji šokių šokėjų grupė, kurioje yra ir p. Ie S. Tvaranavičiūtė, balandžio 11 d. dalyvaus puikiame Bellevue Straford Hotel koncerte. Čia reikia pažymėti, kad šį pavasarį ir p. Ie S. T. ruošiasi baigti Olney High School aukštąjį mokslą. Linkiu Sofijai geriausio pasisekimo.

Viktorija.

DAYTONO LIETUVOS RANKDARBIŲ PARODOS ATGARSIAI

Dayton, O. — Didžiulėje ir puosnioje The Rike-Kumler Co. sankroje kovo 2 d. buvo čia iškilmingai atidaryta Lietuvos dirbinių paroda. Paroda tęsėsi tik vieną savaitę ir ji neabejotinai daytoniečiams patiko, nes buvo gausiai lankoma ir apie ją daug rašoma amerikiečių spaudoje.

Lietuvos gen. konsulato agentas p. Bonyhard čia atvyko keliomis dienomis prieš parodos pradžią ir umu laiku sutokė visus čionykščius lietuvius, kurių čia neperdžiaugiam. Atsilankė pas vietos kleboną kun. Bistrą ir šis pagarsino parodą iš sakyklos.

Parodos atsidarymas prasidėjo su priešpiečiais, į kuriuos buvo pakviesti miesto ir valstybės žymūs žmonės ir taipgi lietuvių kolonijos atstovai. Buvo jauku ir linksma, kad ir daytoniečiams lietuviams tokią nepaprastą naujieną ir pramoga pasitaikė.

Parodą atidarė Ohio valstybės sekretorius gerb. George Myers, kuris išgyrė Lietuvą ir lietuvius. Buvo ir daugiau kalbėtojų. Paroda suteikė mums džiaugsmo ir brangių atsiminimų. Daug lengviau dabar aiškinti mūsų vaikams apie Lietuvą, nes jie ir patys jos darbus pamatė.

Svarbu, kad amerikiečių spaudoje pasirodė parodą aprašančių žinių. Atrodo, kad miestas per visą savaitę tik apie lietuvius ir Lietuvą tekalbėjo. Sekdamas spaudą kalendoriaus tvarkoje štai ką pastebėjau:

Vasario 27 d. Dayton Daily News rašė, kad netrukus numatoma paroda, kurioje tarp ko kito bus parodyti Lietuvos senovės drabužiai; kad į paro-

dos atidarymą kviečiami garbingi svečiai, tarp jų ir Lietuvos konsulo žmona.

The Daily Journal idėjo dviejų lietuvių: Ono Zupkaitės ir Josefinos Razauskaitės, pasipuošusių tautiškai, paveikslus ir parašė ilgą straipsnį ne tiek apie Estiją, kiek apie Lietuvą. Visa graži gintaro atsiradimo pasaka, atpasakota. Čia tiesiog imu iš laikraščio sąrašą garbės svečių, kuriuos p. Bonyhardas sukviė: Wayne Lee, prekybos rūmų valdininkas; kun. Trekin, Daytono universiteto prezidentas; Siegfried Wend, Daytono meno instituto direktorius; miesto mayoras Charles J. Brennan; Mrs. Charles Thurston, "Junior League" pirm.; Paul North Rice, miesto knygyno vedėjas; H. L. Boda, vietos mokytojų klubo pirm.; kun. Simonas Bistras, Pranas Gudelis ir Levas Razauskas, lietuvių veikėjai; prof. Raymond Stites' iš Antiocho kolegijos; Edith McClure Patterson, miesto mokyklų žinybos pirm.; p. Ie Stephens, Biznio ir profesijų moterų klubo pirm.; Mrs. Curnutt, Montgomery tėvų mokytojų klubo pirm.; ir Mrs. Herbruck, federuotų moterų klubų pirmininkė. Numatoma, kad gubernatorius Martin L. Davey dalyvaus parodos atidaryme.

The Daily Herald taipgi idėjo minėtų gražuolių atvaizdus ir taip parašė ilgą straipsnį apie estus ir lietuvius. Laikraštis pastebė, kad nors Lietuvos nepriklausomybei vos 15 metų neseniai sukako, bet jos kultura žinoma jau prieš keletą amžių. Gintaras — lietuvių pasididžiavimo dalykas.

Kovo 1 d. minėti laikraščiai idėjo didelių skelbimus apie "Baltic Exhibit" ir ten sakoma, kad parodose galima nusipirkti nuo 25 centų iki 150 dol. kainos gintarų, audinių, mezginių, medžio dirbinių, odos dirbinių, artistikių siuvenimų. Tarp tų puikių prekių ir mūsų klumpės nepamirštos. Na, kas galėjo tikėtis, kad lietuviškos klumpės užims parodoje tokią garbingą vietą?

Be skelbimo, tie laikraščiai dar idėjo paveikslą p. Kalvaitienės, chicagiško konsulo žmonos, tautiškuose rūbuose. Laikraščiai giria Lietuvos gintarį ir audinius; sako, kad estų raštai turi danų ir rusų įtakos, bet lietuviški audiniai ir medžio skobiniai saviški ir originalūs.

Kovo 2 d. Daily News trumpai pažymi parodos atidarymo faktą ir Ohio valstybės sekretoriaus dalyvavimą. O Dayton Herald deda ilgą aprašymą, kuriame skaitome: "Lietuvių ir estų rankdarbių paroda yra viena puikiausių parodų, kokią šis miestas turėjo pastaraisiais metais; parodoje yra ir muziejinių dalykų, paskolintų iš valdiškų kolekcijų. Gintariniai karoliai yra lietuvių puošalai; juo sunkesni karoliai, juo mergina turtingesnė. Lietuvos medžio dirbiniai betgi yra puikiausia parodos dalykai; medinės stovylėlės yra Lietuvos žmonių fotografijos. Lietuva audėjų kraštas; lininės drobės geometriškai pagraizintos yra natūralio liño spalvos."

Dayton Daily News rašo, kad G. Myers atidarydamas parodą gubernatorių Martin L. Davey vardu pasakė: esąs nuomonės, kad tokios parodos suveda įvairių tautų ir valstybių žmones į draugiškus santykius ir kad dvi Baltijos respublikos Lietuva ir Estija, visados buvo ir yra tarptautinės

gerovės šaltinikės, nežiurint įvairių kliūčių. Daytono miesto mayoras p. Brennan pareiškė, kad "šitoks įvairių kraštų gyventojų santykiavimas padaro dėl taikos tikslo daugiau, negu kuris kitas metodas."

Ponas Weng, meno instituto vedėjas, pareiškė, kad jo pagėdavimas yra, kad Amerikos gyventojai kada nors išvystytų savo namų pramonę, kaip pavyzdžiui šios dvi tautos (lietuvi ir estai) iš senojo pasaulio." Ponas Lee, prekybos ir pramonės rūmų direktorius, pareiškė, kad Daytono miesto dirbiniai pasiekia įvairius pasaulio kraštus, kaip ir šie Lietuvos ir Estijos dirbiniai, ir tas faktas reiškia tokių gaminių vertingumą. Ponas Bonyhard pareiškė vilties, kad Amerikos visuomenė labiau pažins Baltijos kraštus ir kad išdavoje bus galima tikėtis tampsnio bendradarbiavimo. Frederick H. Rike, pirmininkas The Riker-Kumler Co., kurios sankroje paroda įvyko, pareiškė, kad "ši paroda turi edukacinio, kultūrinio ir geros valios efekto ir kad ši bendrovė esanti patenkinta, galėdama prie to prisidėti."

Kovo 5 d. Laikraštis The Dayton Herald parašė vedamąjį straipsnį, kurį čia aš norėčiau atpasakoti, kad Amerikos lietuvių jaunimas pasiskaitytų šį straipsnį, ir lietuviškai, nes man rodos, kad toks straipsnis iškalbingai liudija, kaip Lietuvos ir Estijos dirbinių pavardos yra įvertinamos bešališkos Amerikos visuomenės.

Štai tas pats straipsnis: "Nors Estija ir Lietuva skaito savo nepriklausomybės dienas tik nuo pasaulinio karo pabaigos, jos' betgi turi šimtametes tradicijas ir istoriją, kas atsispindi kaip veidrodyje liaudies meno, dirbinių parodoje, kurį parupinta bendrovėmis ir dabar yra atidaryta Rike sankroje. Iš tų dviejų Baltijos kraštų atėjo audiniai, papuošalai (jewelry-gintarai), medžio ir odos dirbiniai, kurie parodo tą nepaprastą sugebėjimą, kuris yra pagarsinęs tas tautas per amžius.

"Siegfried Weng, Daytono Dajlės Instituto direktorius, parodą atidarant, pavartojo reikšmingą posakį "liaudies menas" ir ryšy su tuo nurodė į faktą, kad nieko panašaus nėra Amerikoje. Šis kraštas (Amerika) įsikūrė tuo laiku, kai dailininkai ir amatininkai jau buvo bepradedę savo veiklą perkelti iš namų į fabrikus. Kada auidimas, drožimas ir kiti rankų darbai turėjo būti ir toliau atliekami namuose, jų užduotis žymiausiam laipsnyje buvo patenkinti tik butinius reikalus ir mažai pastangų dėta, kad panaudotų tokius namų darbus estetiniams bei meno tikslams. Taip tat ir Amerikoje buvo daug įvairių pastangų ir tos pastangos tarp savęs lenkyniavo iki tokio laipsnio, kad galima sakyti joms nepavyko įsitvirtinti jokioje srityje.

"Estija ir Lietuva visai kas kita, — jos buvo kraštai audėjų, medžio, odos ir tulų mūrų bei metalų apdirbinėtojų per šimtmečius. Nors kelius šimtus seimynų šiame mieste gyvenančioms ir paeinančioms iš tų dviejų tautų visa tai ir atrodytų kaip paprastas dalykas, bet tas, ką tie kraštai pasiekė kalbamose srityje, bus nuostabus pamokymas daugeliui."

Šitoks žymaus laikraščio nuosirdus pareiškimas teikia didelės garbės lietuvių ir estų liaudies menui. Kultūringam

amerikiečiui atrodo, kad mūsų liaudies menas gali būti imamas kaip pavyzdys, kuris turėtų būti sekamas ir šioje Dėdės Samo kosmopolitiškoje šalyje.

Šitoks Lietuvos pasigarsinimas šiame krašte yra pirmas ir gera butų, kad visur pasikartotų, nes ir bizniška ir kultūrinė nauda neabejotina.

Zvalgas.

BLYŪŲ VAKARAS

Baltimore, Md. — Kasmet Baltimorės Lietuvių Moterų Piliiečių Klubas rengia prieš užgavėncs blynų vakarą. Šiemet toks blynų balius buvo vasario 28 d. Lietuvių salėje. Blynų valgytojū buvo nemažai. Pramogą surengė komisija: Julė Zajankauskienė, Ona Budrienė, Viktorija Siaurasiūnienė, Ona Bludžiūnienė, ponia Šuopienė, ponia Mikalajūnienė, šilketė labai gardų pyragą. Pilietės, gardžiai pasivaivšino, smagiai pasoko ir gražiai pasiilksmino.

Kitas šio klubo susirinkimas bus balandžio 2 d. vakare, Lietuvių salėje. Visos pilietės dalyvaukite.

Sekmadienį, balandžio 28 d., bus šio klubo "našlių balius," toje pačioje salėje.

Ilgiausiai našlavusi našlė ir ilgiausiai našlavęs našlys gaus po dovaną.

Bet pramogoj gali dalyvauti visi ir visos: vyrai, moters, vaikai ir merginos, taip pat kaip ir našlės ir našliai.

Klubo Korespondentė.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA

taipgi pyragai, pyragaiciai, tortai, kėksai ir įvairios rušies gardumynai gaminami, parduodami mūsų pačių krautuveje ir pristatomi į namus visose vietose

PUIKIAI IRENGTA MECHANISKA KEPYKLA

ANDRIUS ZIUGZDA
182 186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Užtikrinu, kad mano patarnavimams bus atatikamiausias ir už prieinamą kainą. Nuludimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2nd STREET Philadelphia, Pa.

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Telefonai: Bell — Oregon 5136
Keystone — Main 1417

50% NUPIGINTOS KNYGOS

- VIENYBES LAIDOS KNYGOS
- ZEMES GIESME. I DALIS. Parašė Kazys Puida. Brooklyn, N. Y. 1911 m. 202 pusl. Apsaka. Kaina buvo \$1.00. DABAR TIK 50 CENTŲ
  - ZEMES GIESME. II DALIS. 112 pusl. 50c. Kaina buvo \$1.00. DABAR TIK 50 CENTŲ
  - ABY DALYS DABAR UZ 50 CENTŲ
  - APYSAKOS. Parašė Kazys Puida. Brooklyn, N. Y. 1915 m. 237 puslapiai. Buvo \$1.00. DABAR TIK 50 CENTŲ
  - KUPRELIS. Parašė Ignas Šeinius. Brooklyn, N.Y. 1913 m. 258 pusl. Buvo 75c. DABAR TIK 30 CENTŲ
  - GRANATU PAVESYJE. Pasakos. Parašė Oskar Wilde. Vertė Kazys Puida. Brooklyn, N. Y. 1914 m. 159 pusl. Kaina buvo 40c. DABAR TIK 25 CENTAI
  - IDEJA ANT MEŠLYNO. Apsaka. Brooklyn, N. Y. 1911 m. Parašė Musė. 39 pusl. 10c. DABAR TIK 30 CENTŲ
  - ISTORIJA SEPTINIŲ MOKINTOJŲ. Labai įdomi apysaka iš senovės arabų gyvenimo. 158 pusl. Brooklyn, N. Y. 1912 m. Kainavo 50c. DABAR TIK 30 CENTŲ
  - ANT GYVENIMO LENKSCIO. Graži Činkovo apysaka. Vertė J. O. Širvydas. Brooklyn, N. Y. 1922 m. Kainavo 20c. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - ZMOGUS. J. Akuratierio apysaka. Iš latvių kalbos vertė J. Baniulis. Plymouth, Pa. 1907 m. 40 pusl. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - PIRMOJI GEUŽE. Teisybės apysaka. Vertė Ant. Skrudis. Brooklyn, N. Y. 1908 m. 39 pusl. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - KEKSTU SIMAS. Ukiška apysaka. Parašė Mėnaitis. Plymouth, Pa. 1906 m. 26 pusl. 50c. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - ZEMĖS DULKĖS. Apsaka. Parašė M. Radzevičiūtė. Plymouth, Pa. 1901 m. 226 pusl. Pirmiau buvo 50c. DABAR TIK 30 CENTŲ
  - JAUNIEJI SKRAUJA. Parašė J. Weissenhoff. Autorizuotas vertimas iš lenkų kalbos. Vertė K. Puida. Brooklyn, N. Y. 1912 m. 309 pusl. Pirmiau kainavo \$1.00. DABAR TIK 50 CENTŲ
  - ISTORIJA APIE GRAŽIĄ KATRIUKĘ. Labai įdomi pasakė. 23 pusl. Brooklyn, N. Y. 1913. TIK 10 CENTŲ
  - VAIZDAI-VASZDELIAI ir eilės prozoje. Parašė Julius Baniulis. Brooklyn, N. Y. 104 pusl. TIK 20 CENTŲ
  - VALKATA. Vaizdelis iš gyvenimo. Iš latvių kalbos išvertė J. Pleiry. Brooklyn, N. Y. 13 pusl. 1908 m. TIK 10 CENTŲ
  - APUOKO SAPNAL. Gyvenimo vaizdeliai. Parašė J. Šliburis. 44 pusl. Brooklyn, N. Y. 1908 m. TIK 15 CENTŲ
  - LIETUVOS KELIAIS. Gražūs apsakymėlis iš Lietuvos atgimimo laikų. Parašė Zemaicis Antanas. 62 pusl. Brooklyn, N. Y. 1921 m. 60c. DABAR TIK 25 CENTAI
  - MISKAS VIS SMARKIAU DEGE. Vaizdelis. Iš rusų kalbos vertimas. Brooklyn, N. Y. 1911 metais. Buvo 15c. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - SAUSIO DEVINTA. Vaizdelis iš darbininkų gyvenimo. Parašė Maksim Gorky. Vertimas iš rusų kalbos. 40 pusl. Brooklyn, N. Y. 1908 m. TIK 10 CENTŲ
  - EMIGRACIJA. Vaizdelis iš darbininkų gyvenimo. Parašė J. Šliburis. 47 pusl. Brooklyn, N. Y. 1908 m. TIK 15 CENTŲ
  - RYTOJUN BEŽIURINT. Visuomeniniai pedagoginiai straipsniai. Parašė Aivaras. 174 pusl. Brooklyn, N. Y. 1913 m. Buvo 50c. DABAR TIK 30 CENTŲ
  - PONAS BARTKUS. Eilėmis. Parašė kun. A. Durlba. 21 pusl. Brooklyn, N. Y. 1908 m. TIK 10 CENTŲ
  - GEGUTĖ. Eilėmis parašė K. Stiklėlis. 16 pusl. Plymouth, Pa. 1908 m. TIK 5 CENTAI
  - NASLAITĖ. Apsaka eilėse. 14 pusl. Plymouth, Pa. 1903 m. TIK 10 CENTŲ
  - SUDAINUOTA DAINA. Trijų veiksmų drama. Parašė Viktorija Vencienė. 106 pusl. Brooklyn, N. Y. 1913 m. 20 CENTŲ
  - APIE DIEVŲ PAVYDUMĄ. Iš rusų kalbos. 38 pusl. Brooklyn, N. Y. 1912 m. 15c. DABAR TIK 40 CENTŲ
  - VISUOTINOJI ISTORIJA SATYROJE. Ilustruota. 184 puslapiai. Išleista Brooklyn, N. Y. 1912 m. 60c. DABAR TIK 30 CENTŲ
  - MOKSLININKŲ TVARDAUSKAS. Apsaka iš žmonių padavimų. Pateiktas ir antrąjį dalis. Plymouth Pa. 1908 m. 174 pusl. 50c. DABAR TIK 25 CENTAI
  - PASKAITA IŠ LIETUVOS ISTORIJOJ. Parašė M. Salcius. Išleido Tėvynės Mylėtojų Draugija. Vienybės spauda. 1918 m. 94 pusl. 25c. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - VARGDIENTAI. Parašė A. Fromas-Guzaitis. Iš tikrų asitikių gyvenimėtam šimtmetyje. Plymouth, Pa. 1906 m. 187 pusl. 50c. DABAR TIK 25 CENTAI
  - VILKŲ LIZDAS. Parašė Zuzana Mojska. Apsaka iš kryžuočių laikų. Iš lenkų kalbos vertė Uegė. 117 pusl. Brooklyn, N. Y. 1911 m. 50c. DABAR TIK 25 CENTAI
  - PASIKABĖJIMAI APIE DANŲŲ IR ZEMĖ. Vertimas iš sveitinių kalbų. 89 pusl. Brooklyn, N. Y. 1911 m. 25c. DABAR TIK 15 CENTŲ
  - DANGUS IR ZVAIGZDES. Iš rusų kalbos vertė A. Mesteikis. 10c. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - APIE KUNO ISLAVINIMĄ. Pagal prof. G. Blunelį parašė P. Norkus. Ilustruota. 74 pusl. Brooklyn, N. Y. 1910 m. 50c. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - SVĖDU LAUIDIES SVĖTITAS. Iš rusų kalbos vertė K. Puida. 64 pusl. Brooklyn, N. Y. 1911 m. 25c. DABAR TIK 15 CENTŲ
  - KANKINTOJAI IR KANKINIAI UZ MOKSLĄ. Parašė kun. V. Dembskis. 183 pusl. Plymouth, Pa. 1905 m. 50c. DABAR TIK 25 CENTAI
  - ŠALTRUS TAURAZERIS. Drama trijuose veiksmuose. Vertė A. Mėrys. 81 pusl. Brooklyn, N. Y. 1909 m. 25c. DABAR TIK 15 CENTŲ
  - ISGROVIMAS KAUNO PILIES. Parašė Aleksandras Fromas. 85 pusl. Plymouth, Pa. 1906 m. Drama keturiuose veiksmuose. 30c. DABAR TIK 10 CENTŲ
  - PASAULY TIK TADA BUS GERALI KADA VISI JUOKSIS. 1928 metų juokų, dainų ir apsakulais. Brooklyn, N. Y. 1928 m. 25c. DABAR TIK 10 CENTŲ

Siųsdami užsakymus ir pašto perlaides pridėkite po 6 centus. Kanadoje ir Pietinėje Amerikoje — po 10 centų už kiekvieną siuntinį. Užsakymus siųskite:

Vienybė Book Shop,
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

BLAISE CENDRARS

AUKSAS

Iš prancūzų kalbos verčia
JUOZAS TYSLIAVA
AŠTUNTOJI DALIS
(Tęsinys)

San Francisco! San Francisco!

Golden Gate.

Ožkų sala.

Mediniai pajurio namai. Purvinos augančio miesto gatvės, grindžiamos maišais, pilnais miltų.

Cukrus kaštuoja penkis dolerius, kava — dešimtis, kiaušinis — dvidešimtis, cibilis — du šimtai, stiklas vandens — tukstantis. Pyska šautuvai ir revolveriai, eidami šerifų pareigas. Paskui šią pirmą žmonių vilnį, kitos minios atvyksta, ateiviai iš dar tolimesnių vietų, iš Europos, Azijos, Afrikos, žemių ir pietų krantų.

1856 metai daugiau, kaip šeši šimtai laivų perplaukia įlanką; jie vis meta naujas minias, kurios tuojau atakuoja auksą.

San Francisco! San Francisco!

Ir šis kitas magiškas vardas: SUTER.

Beveik nežinomas vardas to darbininko, kuris pirmą kartą sudavė kirtikliu. Jis vadinosi James W. Marshall, jis buvo dailydė, kilęs iš New Jersey.

29

Johannas Augustas Suteris, nesakau, kad tai pirmutinis Amerikos milijardierius, bet pirmutinis naujojo pasaulio milijonierius, sunaikintas šio kirtiklio smūgiu.

Jis 45 metų.

Ir po to, kai jis padarė viską, visu kuo rizikuodamas ir savo drąsa "pasidarė gyvenimą," jį sunaikino auksa kasyklos, rastos jo žemėje.

Pačios turtingiausios pasaulio kasyklos.

Patį didžiausią grynnaugę.

Tai auksa gysla.

DEVINTOJI DALIS

30

Bet leisiu žodį tarti pačiam Johannai Augustui Suteriui.

Aš nurašau šią dalį iš storo sąsiuvinio, aptaisyto pergamentu, kuriame matyti apdegimo žymės. Rašalas pažeistas, popieris pageltes, rašyba nepertikriausia. Rašyba su užsikimais, labai sunkiai išskaitoma, kalba pilna idiomų, Bazelio dialekto tarmės ir amerikoniškai angliškų žodžių. Ir nors ranka stebėtinai dažnai svyravusi, nežiurint to, pasakojimas eina sklandžiai, paprastai, naiviai. Žmogus, jį rašęs, nepareikia jokio nusiskundimo. Jis apsiriboja įvykių pasakojimu, skaičiuodamas faktus taip, kaip jie vyko. Jis visados pasilieka anapus tikrėnybės.

Aš kukliai verčiu:

31

1848 metais sausio mėnesio viduryje, Mr. Marshall iš New Jersey, mano dailydė, kuris mano malūnams statyti, dirbo mano naujoje lėtpjuvėje Kolomj, aukštai, ant kalnų, aštuoniolika valandų nuo tvirtovės. Kai statyba buvo baigta, aš pasiunčiau Mr. Wimerį su šeima ir dar keletą darbininkų ten į viršų; Mr. Bennett iš Oregono lydėjo juos, kad jie ten galėtų užsimiti mechaniskomis instaliacijomis ir arklių pakinktais. Ponia Wimerienė gamino maistą visiems. Man buvo reikalinga dar viena lėtpjuvė dėl to, kad man truko lentų mano didžiajam gariniam malūnui, kuris buvo stotomas Brightonė ir kuriam atėjo katilai ir mašinos po aštuoniolikos mėnesių kelionės. Tebunie garbinamas Dievas, niekad os nemaniau, kad man pasiseks juos atvešti, svarbiausia, jaučius ir visus bulius sveikus gauti, ačiū. Taip pat man buvo reikalingos lentos kitoms statyboms, o, svarbiausia, didelei tvorai pastatyti aplink Yerba Buena kaimą, įlankos gale, nes dabar yra daug laivų ir keleiviai — triukšmingi, valkatos, vagys; gyvulių ir daug prekių dingsta nežinia kokiū būdu.

"Tai buvo viena lytinga popietinė valanda. Aš sėdėjau savo kambaryje, tvirtovėje, ir rašiau ilgą laišką vienam senam draugui į Lucerną. Netikėtai Mr. Marshall įėjo į mano kambarį, jis buvo visos perslāpęs. Aš nustebau, matydamas jį jau grįžusį dėl to, kad aš tik ką pasiunčiau į Koloma vežimą su maistu ir geležim. Jis sako, norįs man pranešti kažin ką svarbaus, kad jis norįs man tai pasakyti slapta ir kad jis prašytų eiti su juo kur nors toliau, kad musų niekas negalėtų girdėti. Mes užlipome į viršutinį aukštą. Jis taip primygtinai prašė, kad mes užsadarėme kambaryje, nežiurint to, kad namie nieko nebuvo, išskyrus buhalterį, kuris sėdėjo žemai, savo ofise. Marshallui kažin ko truko, aš nulipau ir, rodos, nuėjau ieškoti vandens, bet, grįždamas, užmiršau užrakinti duris. Tuo tarpu Marshallas ištraukė iš kišenius sklypą drobės ir parodė kažin kokį gabalą metalo, kuris toje drobėje buvo suvyniotas; tuo momentu įėjo buhalteris, kuris norėjo kažin ko paklausti. Marshallas tuojau paslėpė metalą kišeniuje. Buhalteris atsiprašė ir išėjo. — Ar aš nesakiau, po velnių, kad reikia užrakinti duris — šaukė Marshallas. Jis įpyko ir man reikėjo daug darbo padėti, kol nuraminau ir įtikinau jį, kad buhalteris užėjo su reikalu, o ne dėl to, kad klausytų ką mes kalbame. Ši kartą mes užrakinome duris ir net pristumėme sėpą. Ir Marshallas vėl išsiėmė savo metalą. Ten buvo daug mažų gabalėlių, maždaug, keturiuos uncijos kiekviename. Jis, pasakėjo man, kalbėjo darbininkams, kad tai gali būti auksas, bet visi iš jo juokėsi, vadindami jį idiotu. (Bus daugiau)

MANO PASTABOS

Nieks nepajėgia nutildyti Huey Long. Gali jo nekėsti, bet žuvų viešpats turi kažin ką bolėj. Jis — vulgarus. Jis bliaujas. Jis pučia prieš vėją. Taip. Bet kokiū būdu tu išaiškinsi, kaip jis valdo Louisiana?

Jeigu tu apkaltinsi jį politinė klastybe ir ištvirkusia praktika, tu tik paleisi į moralines viršybes plytos skeveldrą, vistiek negalėdamas išaiškinti, kokiū būdu jis valdo Louisiana.

Tas vyras — kvailys. Bet istorija dažnai parodo tokį Huey Long, kvailį, kuris daugiau jaučia, negu žino.

Sausio 27 d. New Yorke mirė turtingas 45 metų vyras — Jay Gould. Jis buvo septintasis to Jay Gouldo, kurio geležinkelio operacijos nustebino ir terorizavo XIX amžių Amerikoje.

Bet ką laikraščiai galėjo pasakyti apie šį "mėlyno kraujo" amerikietį? Tai "geras tennisistas."

Koki keisti tie Park Avenue ir Newporto gyventojai! Amerikiečių aristokratija nelaimingiausia iš visos žemės žmonių rusių. Europoj geresnės šeimoms turi noblesse obligę tradiciją; senesioji padermė dažnai duodavo didžiū mokslininkų, kaip, pavyzdžiui, kunigaikštį DeBroglie Prancūzijoje, arba įdomius rašytojus, kaip Anglijos Russell ir Strachey.

Bet amerikiečių Mayfair žemumas ir niekybė smilksta ir ruksta į padanges.

Kas žino kuo jie buvo pirmiau? Jie valdo žaibus, kurie pirmiau aude švendrų audeklus. Jie pralenkė kregždes ir sustabdė slaptus žemės šaltinius.

Tie vyrai, kopdami į padanges, rado debesiuose vieškelį, apie kurį jų tėvai nesapnavo. Jie kopia į dangų. Bet lygiai jį beprotybė juos vejasi. Nes sunkiau pabėgti nuo paikystės, negu nuo žemės.

Pirmas faktas apie savomis jėgomis pasidarėjusį žmogų yra tas, kad motina perėjo per mirties vartus, kad galėtų pagimdyti jį.

Jis eina per visą žmonijos istoriją.

Paskui jis maitinasi maistu, kurį kitos rankos pagamino; nešioja drabužius, kuriuos kitos rankos išaudė; vaikščioja gatvėmis, kurias kiti žmonės ištaisė; yra apsaugotas įstatymų, kuriuos kiti žmonės išleido; naudojami kalba, kurią išdirbo — rasė to, kol ji skambėjo; kaip plienas ir švietė, kaip auksa drobė; ir kvėpuoja laisve, už kurią daugelis kankininių mirė.

Visados kas nors duodamas žmogaus rankai, nors tai būtų tik keturi pirštai ir nykštys.

Nėra Dievo? Galbut. Nėra tikso, ar plano? Bet kokiū būdu tu išaiškinsi šunies lojalumą, puikias peteliškės sparnų spalvas, varguolio tėvo ir motinos pasiaukavimą, mirtį dėl savo kudikių?

Įvykiu? Egoizmu? Gerai — maštyk savo būdu. Bet aš verčiau manysiu, kad tai ženklas, kad kas nors didesnis ir meilesnis yra užpakaly musų žmoniško apkvausio proto, negu musu godumas ir baimė.

Kada musų puikus prozas ir poezijos stilius nuvys, kada musų didi garbė pus kirmėlių pilvuose, kai svajonės tyrliu-

ENERGIJOS AMŽIUS

Naftos ir akmens anglies atsargas yra apibrėžtos. Jau prieš karą buvo apskaičiuota, kuriam laikui jų pakaks, ir laikas šis buvo nustatytas, palyginamai, gana trumpas. Buvo griebtasi naudoti vandens jėga.

Plačiausia vartojamoji energija dabar yra elektros energija. Vanduo buvo įkinkytas elektros energijai gaminti. Šitoks bandymas buvo padarytas pirmą sykį Bavarijoje 1876 metais. 1881 m. buvo pastatyta pirmoji hidroelektrinė stotis Anglijoje, 1893 m. — Švedijoje, 1895 m. — Amerikoje (Niagaros krioklys), 1891 m. — Šveicarijoje ir t. t. 1926 m. viso pasaulio hidroelektrinės stotys buvo 33 mil. arklių jėgų stiprumo.

Hidroelektros perspektyvos yra gana plačios. Visų kraštų pramonės ir ukio elektifikacija ir ateity didės smarkiu tempu. Didelės ir galingos hidroelektrinės stotys gamins pasauliui milijardus kilovatų pigios elektros energijos, naudotinos visoms elektros sąkoms. Volgos, Angoros, Enisejaus, Dniepro, Choang-Cho, Jangtse-kiang, Gango, Indo-Tigro-Eufrato, Nigro, Kongo, Amazonės ir Zambezi upės atsiras milžiniškos hidroelektrinės stotys, savo tinklais gaubiančios visą žemės paviršių. Bus sunaudoti šiam reikalui jurų vandens lygmens skirtumai.

Dardanelių sąsiaurio stotis duotų 5,000,000 kilovatų energijos, Babelman-debo sąsiaurio stotis — 100,000,000 kilovatų energijos. Vienos Gibraltaro stoties elektros energijos pakaktų elektrifikuoti visai šiaurinei Afrikai ir pietinei Europai. Bet šiomis sąlygomis tokio plataus masto stotys ir elektifikacija negalima, nes kiekviena šitokia stotis būtų panaši į milžinišką tvirtovę ir didelį arsenalą.

Taigi, matome, koki dideli, neišsemiami energijos šaltiniai glūdi krantinčio vandens jėgoje. Be to, iki šiol dar beveik nemėginta įkinkyti elektrai gaminti vėjo energija, daug žandanti.

Ateityje Karpatų, Uralo, Kaukazo, Alpių, Pamiro, Himalajų, Tjan-Sano, Amerikos kalnuose bus pastatytos didelės vėjo elektros stotys (anemoelektros stotys), gaminančios elektros energijos milijardus kilovatų plačiausiems rajonams.

Abiejuose žemės sąsigaliuose bus sunaudota temperatūros skirtumo energija, kurią įkinkyti gautume naują elektrai gaminti šaltinį pavidale šalčio (krijo) elektros stotys, kurios būtų pastatytos šiaurės Zemėje, Spicbergene, Grenlandijoje, Aliaskos ir Kanados pakraščiuose, Mažosios Amerikos (pietų sąsigaly) ir kurios pakeistų abiejų sąsigalių vaizdą.

kiuose miegos su nugalėtojais; kada mus mintys apsvies amžina užmarštimi; kada musų didžiosios knygos, išmestos iš praeities tvarto, kirmys rašty mėšlo kruvoj; kada musų aukštieji namai subyrės ir pavirs į geležines dulkes ir apipurvins žemės odą purvu ir visos musų šviesiai žibancijos civilizacijos žymės nusitrins ir bus užmirštos, — tada mėnesio šviesas lies savo saktą sidabrą į medžius ties upe ir melė dainuos širdy ekstatės melodijos bangomis... ir kaip tyras devynių liežuvių paukščio džiaugsmas, apsems giedriu lietum pasaulį. BUDRIKAS.

Velykų dovanos pinigais.

Jūsų giminėms gyvenantiems užsieny

Jūs kviečiami siūsti Velykų dovanas miestus, bet ir nuošalius miestelius ir kaimus.

Šis patarnavimas jums prieinamas kiekvienam iš 56 Manufacturers Trust Company skyrių Manhattan, Brooklyn, Bronx ir Queens. Musų užsienių skyrių personalas, moka svetimais kalbais ir žino papročius, jis mielai patarnaus ir pagelbės.

P pinigų siuntimas į užsienį yra tik vienas iš daugelio patarnavimų, kurių jums gali suteikti Manufacturers Trust Company. Kiekvienas skyrius turi einamųjų sąskaitų departamentus, "thrift accounts", globos sąskaitas ir patarnauja kelionėse. Daugumas skyrių turi ir apsaugos spintas, kuriose galima nebrangiai išsinuomuoti privatiskas dėžutes. Šios milžiniškos finansinės įstaigos patarnavimais naudojasi suvirsum 450,000 kostumerių. Įstaigos turtas siekia virš \$500,000,000 sumą ir yra viena iš Jungtinių Amerikos Valstybių dvylikos didžiųjų komercinių bankų.

MANUFACTURERS TRUST COMPANY

Member Federal Reserve System Member New York Clearing House Association

Lietuviškos džunglės ir tropiški vaizdai

Mūsų vaizduotėje su tropikų gamtos stebuklais risamas nepereinamų girių ir džunglių vardas. Tai nedžiustančios balos su krokodilais, smaugiliais, plėšriomis žuvisimis, milijardais uodų ir įvairiausių kitių vabzdžių, susipinusiu medžių tankumynuose. Panašiu sausu džunglių, tik be smauglių ir krokodilų, yra ir Lietuvoje. Jos yra ne kuriame nors apeleistame užkampyje, bet Kappalio Užmaryje, netoli Klaipėdos miesto. Lietuvoje yra ir vandens džunglių. Tai visoki baigiantieji nykti ežerai, apiešti upių ruožai. Iš jų ypač paminėtinas didžiulis, užaugęs ežeras Nemuno žiotyse. Tai Krakų Lanka, kurios paviršiuje susipina įvairus vandens augalai. Šiame ežere sunku valtimti prie kranto prisiirti, o plaukti visai neįmanoma. Krakų Lanka seniau buvo Kuršių marių dalis. Nemuno atneštas smėlis ją atskyrė nuo marių. Nemuno šaka Atmata. Bet smėlis iš Nemuno į ežerą dabar beveik nepatenka. Tuo ežeru dabar naudojasi žvejai ir ukininkai: ežeras nuomuoja mas švendrams sienauti, išdžiūvę švendrai vartojami, kaip šiaudai, stogams dengti, vietoje balanų sienas tinkuojant, ir tvoroms. Krakų Lankon kartais patenka garlavis, kuris įklimsta į švendrų krumus. Jurininkai turi daug sunkaus darbo, kol garlavį išvedė iš ežero.

Lietuvoje taip pat nesunku rasti "nelietuviškų vaizdų." Kai kurie jų panašūs į Afrikos juodųjų negrų kampelį, tik be negrų. Kiti vaizdai tai gražių ežerų didžiulės įlankos su švendrų krumais ir baltomis plaukiojančiomis bulbėmis. Paskutinįjį vaizdą galime labai dažnai matyti gražiajame Platelių ežere.

Mūsų tėvynėje yra labai daug gamtos egzotiškų vaizdų. Turistams, apsilankiusiems Lietuvoje, jie rodomi. Turistai sako, kad lietuviškos džunglės ir tropikų vaizdai yra kiek panašūs į natūralią šiltų kraštų aplinkumą. Tsb.

Sužinok savo ateitį
Garsioji pasaulio astrologė
Anna Romanova
247 SOUTH 1ST STR.,
pirmas aukštas
Havemeyer ir Roebing St. tarpe
Williamsburg, Brooklyn, N. Y.
Moksliska atspėja ateitį, teikia
reikalingiausią patarimą
Pasimatymui susitart tik telefonu
tarp 8-11 rytais ir 3-8 vak.
Telefonas: Evergreen 7-4468

FARAONŲ SLĖNIS IR JOS PASLAPTYS

"Neperseniai vienas anglų lakunas tarnaujantis angli oro susisiekiimo kompanijoje, Londono spaudoj paskelbė laiškus įdomių dalykų. Jis sako: "Skrendant lėktuvu 2,000 metrų aukštumoje per garšųjį Faraonų slėnį, tarp Kairo ir Kartumo, kur buvo atrastas ir faraono Tut Ank Amono kapas, aš pastebėjau, kad kompasas ir radio telegrafo aparatas palaiauja veikę. Pirmą antrą kartą aš maniau, kad aparatai yra sugedę, bet ilgai nei įsitikinau, kad tai veikia kažin kokia man nežinoma jėga."

Šį dalyką ėmėsi aiškinti Anglijos karališkos oro kompanijos ekspertai ir Britų karo aviacijos inžinieriai, bet ir jie nustebe nieko pasakyti negali. Geriausi ir moderniausi radio aparatai, atsidurę ant Faraonų slėnio paliauja veikę.

Kai vienas po kito išmirė ekspedicijos nariai, kurie su radio ir atkasė faraono Tut Ank Amono kapą, tai mokslininkai aiškino, kad šie žmonės mirę ypatingai piktų ir nuobardų musų įkasti, arba cheminių sąstatų dulkių, kurios tukstančius metų išgulėję kape, pakliuvę į žmogaus organizmą galėjo jį užnuodyti.

Leisime, kad ši mokslininkų nuomonė yra tikra. Taip. Bet kaip dabar išaiškinti radio aparatų neveikimą. Juk 2,000 metrų aukštumoje negali būti

ir veikti kokios nors dulkės ar ba musės. Dabar mokslininkai suka galvas, o atsakymo neranda. Kaip ir prieš tukstantais metų dunkso milžiniškos piramidės, slėpdamos savyje ir šiandien neatspėjamas mintis. Giliai slėpiningas piramidžių kraštas. Tų piramidžių, kurios 3,000 metų prieš Kristaus gimimą statė faraonas Tikerinas ir Heopsas. Jas statė 20 metų, 100,000 darbininkų. Žmogus priešes prie piramidžių, staiga pajunta savo menkamą ir piramidžių didybę. Jos buvo statomos mirusių pagerbimui ir iki šiol pasiliko tiek faraonų didybės, tiek ir Egipto dvasios liudininkai.

Dabartiniai egiptėnai pyksta, kad svetimieji drasko jų bočių kapus ir šaukia faraonų keršto. Jie šventai tiki, kad ir Tut Ank Amon keršijo už sudrumstimą jo ramybės, nes visi ekspedicijos nariai, kurie atidarė jo grabą, vienas po kito mirė. O paskutinis, tikrai stebinantis reiškinys su radio aparatais ir kitu kuomi rimtai verčia pagalvoti kiekvieną apie Egiptą, jo didinguosius valdovus faraonus ir jų laikų liudininkes piramides.

A. A.

BREMEN • EUROPA
Didelė
EKSKURSIJA LIETUVA
Rengia ir prižiūri
Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjunga Amerikoje
Populiaris Kabininis Garlaivis
"STUTTGART"
Išplauks iš New Yorko
BIRŽELIO 5 d., 1935
tiesiai be persidėmo į Klaipėdą
TREČIOS KLESOS KAINOS:
IŠ NEW YORKO
Į KLAIPĖDĄ
\$97.50
I ABIPUSI
I KLAIPĖDĄ IR ATGAL
\$167.00
Pridedant Jeop. Valst. Takas
HAMBURG-AMERICAN LINE • NORTH GERMAN LLOYD

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI WEEKLY

Established February 10th, 1886

Published Tuesdays
and FridaysLeidžiama antradieniais
ir penktadieniais

JUZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:		METINE PRENUMERATA:	
In Brooklyn	\$3.50	Brooklyn	10 litų
In United States	\$3.00	Jungtinėse Valstijose	8 litų
Canada	\$4.00	Kanadoje	12 litų
Other Countries	\$4.00	Lietuvoje ir kitur	10 litų

Advertising Rates on Application

Skelbimų pagal susitarimą

LITHUANIAN PRESS CORPORATION

R. J. SCHEGAUS, President

P. BUKSNAITIS, Manager

193 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-7840

"KĄ DURNAS MANO, TAI GIRTAS PASAKO"

Neperseniai New Yorko spaudos atstovai turėjo pasikalbėjimą su žinomu detektyvu Kaziu Pilėnu, kuris vėl išskėlė labai įdomių reikiavimų apie garsiąją Black Tom amunicijų išsprogdinimo bylą. Tame pasikalbėjime Pilėnas mini Richard Paulig, vokiečių ambasados Washingtono sekretorių. Tam "sekretoriui," faktiškai, rūpėjo pataisyti gerokai pagadintus vokiečių reikalus su Black Tom byla. Bet Paulig, vietoj pataisės, dar labiau pagadino. Jis išsiplepėjo...

Mūsų laikraščio atstovai taip pat teko kalbėti su Pilėnu, kuris jam pareiškė, kad nepareiškę New Yorko spaudos atstovams. O dėl to, kad tie pareiškimai tiesioginiai liečia dabartinius Lietuvos santykius su vokiečiais, tai mes čia, nors trumpai, norime atkartoti tai, ką Pilėnas išgirdo iš Pauligo, neva einančio trečiojo sekretoriaus pareigas, bet, faktiškai, vieno iš įtakingiausių Hitlerio žmonių.

Kaip žinoma, dabar vokiečiai atvirai pradėjo ruošti karui. Pirmiausia jie ruošiasi pulti Sovietų Sąjungą. Bet kad vokiečiai galėtų pulti Sovietų Sąjungą, tai pirmiausia jie turi nugalėti Pabaltijo valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tokiam žygiui tuo tarpu vokiečiai remia tik vieni lenkai. Dėl to paskutinės telegramos sako, kad vokiečiai kasa specialius apkasus visu Lenkijos pasieniu, kur matyti, jie mano užimti tik gynybos pozicijas. Tuo tarpu, kai visu Lietuvos pakraščiu vokiečiai koncentruoja kariuomenę. Mat, lenkai griežtai atsisakė leisti vokiečių kariuomenei eiti per savo teritoriją.

Bet, kaip žinoma, Rytų Prusuose stovi baltagvardiečių arba "baltmarškinų" pulkai. Šiuo reikalu ir išsivystęs idomus pasikalbėjimas tarp mūsų tautiečio detektyvo Pilėno ir vokiečių ambasados Washingtono sekretoriaus. Paklaustas Paulig apie tuos baltamarškinus, stovinčius Rytų Prusuose ir iš Pilėno pusės pastebėjus, kad tie baltagvardiečiai — jau pasenę kareiviai, Paulig atsakė:

"Taip, jie pasenę, bet jie viską žino. Jie žino kelius į Rusiją, jie gerai pažįsta topografiją, tuo tarpu, kai mes neturime specialio priruošto kadro. Jie bus mums labai naudingi, jie moka rusų kalbą, jie bus mums ištikimi, nes jie niekada nesutiks su dabartine bolševikų sistema Sovietų Sąjungoje."

Tai beveik viskas pasakytą. Tas Hitlerio diplomatas tai pasakė Pilėnui, kaip "New Yorko valstybės detektyvui," tada dar nežinodamas, kad jis — lietuvis.

Netenka abejoti. Čia anot to mūsų žmonių posakio, "ką durnas mano, tai girtas pasako." Vokiečiai pirmiausia mano pulti Lietuvą, nes per mūsų kraštą jiems reikės eiti į Sovietų Rusiją.

Kas atsitiks, kilus karui tarp Sovietų Rusijos ir Vokietijos, tuo tarpu dar peranksti spręsti. Tuo tarpu dar peranksti pranašauti, koks bus Europos jėgų susigrūpavimas — ar Vokietija vėl liks viena, ar su ja eis Lenkija ir Japonija. Bet viena aišku, kad tokiu atsitikimu Lietuva virstų karo laukais.

YLA IŠ MAISO

Socialistų laikraščiai, Naujienos ir Keleivis, skeptiškai žiūrį į viso pasaulio lietuvių kongreso idėją. Ypač Keleivis. Jis, be jokių ceremonijų, sako:

"Tegul p. Skipitis su savo draugija pasirūpina visų pirma suaukšti laisvai Lietuvos žmonių išrinktą seimą, tai bus tukstantį kartų geriau, negu tas niekeno nerinktas ir nieko neatstovaujans viso pasaulio lietuvių kongresas."

Mes lietuvių kongreso šaukimo reikalu jau pareiškė savo nuomonę, dėl to čia nekalbėsime. Nes, pagaliau, tas kongresas šaukiamas ne vien tik, kaip Keleivis sako, "spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvės" reikalu. Tas kongresas šaukiamas tam, kad būtų galima išdirbti planas, pagal kurį Lietuva galėtų padėti užsienio lietuviams.

Naujienos sako, kad iki šiol Amerikos lietuviai padėdavę Lietuvai. Be to, jos pastebi, kad Amerikos lietuvius vadinti išveivais — įžeidimas. Mes taip pat sutinkame, kad dauguma Amerikos lietuvių — nuolatiniai šios šalies gyventojai, Jungtinių Valstybių piliečiai. Bet tai nereiškia, kad Amerikos lietuvių vis dėlto nerisų bendri lietuviški reikalai ir bendradarbiavimas su Lietuvos lietuviams. Kad ir toki ispanai. Jie turi net keliolika savo valstybių Pietų Amerikoje, bet tai anaipol jiems nekluduoja turėti pasaulinę ispanų sąjungą, kuri rūpinasi bendrais ispanų tautos reikalais. Pagaliau Amerikos lietuvių taip pat visą laiką glaudžiai susiję su Lietuvos reikalais, nežiurint, kas valdo Lietuvą — "fašistai" ar demokratai. Tai parodo kad ir antrasis transatlantinis

KIEK DABAR LIETUVA TURI MOKYKLŲ, LAIKRAŠČIŲ IR KNYGŲ

Pradžios mokyklų 1919 Lietuvoje buvo 877, mokytojų — 1,030, mokinių — apie 40,000. O dabar pradžios mokyklų skaičius pakilęs iki 2,557, mokytojų — 4,194, mokinių — 266,795. Tokiu būdu 1919 m. 1,000 gyventojų teko vos apie 20 mokinių, o dabar tenka 108 mokinių. Reikia atminti, kad prieš karą Lietuva mokyklų atžvilgiu buvo ypač apleista, analfabetizmas buvo didelis. Ir nepriklausomybės atstacių dar negalėjo tuoj įvesti visuotinį priverstiną mokymą. Tik paskutiniaisiais metais privalomojo mokymo reformos, kad vietoj dabartinių 4 metų pradžios mokyklų būtų įvesta pagrindinė 6 metų mokykla.

Valdžios ir privatinų gimnazijų ir tolygaus laipsnio mokyklų 1915 m. dabartinę Lietuvos teritorijoje buvo 18, gimnazijų ir aukštesnių pradžios mokyklų — 24, specialių mokyklų — 3, mokytojų seminarijų — 2. Iš jų tik keletas privatinų gimnazijų tebuvo lietuviškos. O dabar gimnazijų yra — 55, jose mokytojų — 994, mokinių mokinių — 15,433, vidurinių mokyklų (pragimnazijų) — 51 su 422 mokytojais ir 5,348 mokiniams. Mokytojų seminarijų yra 9 su 124 mokytojais ir 762 mokiniams. Specialinio pobūdžio aukštesniųjų mokyklų (su kunigų seminarijomis, meno ir komercijos mokyklomis) — 23 su 315 mokytojais ir 3,832 mokiniams. Specialinio pobūdžio vidurinių mokyklų (amatų, žemės ūkio) — 139, mokytojų — 667, mokinių — 4,720.

Lietuva nėra turėjusi savo krašte aukštosios mokyklos, kur būtų galėjusios pasireikšti lietuvių tautinės aspiracijos, išskyrus trumpą Vilniaus universiteto laikotarpį XIX amžiaus pradžioje, kai ten pradėjo spiestis lietuvių patriotų burelis. Bet Vilniaus universitetas dėl 1830 m. sukilimo buvo uždarytas. Lietuvos nepriklausomybė atgavus, netrukus pradėjo kurtis aukštieji kursai, iš kurių 1922 m. gimė dabartinis Vytauto Didžiojo universitetas. Jame dabar virs 300 asmenų mokslo personalo, klausytojų 4,500, o baigusių apie 1,886. Be to, šios aukštosios mokyklos: žemės ūkio akademija Dotnuvoje (mokslo personalo 41, klausytojų — 241), konservatorija, kurioje arti 200 klausytojų ir neseniai įkurtas komercijos institutas Klaipėdoje.

Kitas didelis kultūros kilimo rodyklis — spauda. Kas bent kiek pažįsta Lietuvos istoriją, žinos, kad spaudos uždraudimas, kuris tęsėsi nuo 1864 iki 1904 m. yra smarkiai sutrukdęs normalų lietuvių spaudos vystymąsi, kad ilgai lietuvių laikraščiai turėjo eiti nelegaliai. Tik 1904 m. lietuvių laikraščiai gavo plitimo laisvę, bet iki 1914 m. karo per trumpas laikas buvo spaudai tvirtai įsigalėti. Karo metu tiesiog visa lietuvių spauda buvo išnykusi (išskyrus okupacines valdžias leista laikraštį) iki 1917 m. Tikras lietuvių spaudos augimas prasidėjo su nepriklausomybe. Visi sunkumai ir ypatingos sąlygos lig šiol dar spaudai atsiliepia, dienraštinei spaudai nėra dar tinkamai išsivysčiusi. Bet laikraščių skaičiumi ir jų tiražais lietuvių spauda jau žymiai progresavo, palyginus su nepriklausomybės pradžia. Lietuvoje dabar išėina virs 200 įvairių laikraščių ir žurnalų, tarp jų 6 lietuviški dienraščiai. Žymesnieji dienraščiai išėina 10—12 puslapių dydžio. Tiražų daugiausia turi savaitraščiai ir dukart savaitiniai laikraščiai — po 40—50,000 egzempliorių. Skaičiuojama, kad 1919 m. lietuvių spauda turėjo 20,000 egz. tiražo, 1925 m. jau apie 100,000, o dabar statistika rodo bendrą lietuvių periodikos tiražą apie 650,000 egz.

Imant knygų sritį pažanga matyti ir kiekybės ir kokybės srityje. 1921 m. skaičiai rodo išleistų knygų 180, o 1931 m. knygų išleista buvo 1,069. Paskui skaičiai kiek sumažėjo, bet 1934 m. išleista buvo virs 900 knygų. Ir paskutiniaisiais metais pasirodė vis daugiau vertingų grožinės literatūros kurinių. 1934 m. išėjo 6 dideli žymūs originaliniai romanai ir viena didelė poema, keletas vertingų poezijos rinkinių. Didelį patraukimą prie knygos rodo neseniai suruoštosios knygų platinimo loterijos, kur Kaune per keletą savaičių išplatinta apie 75,000 egzempliorių knygų. Vis auga bibliotekų tinklas ir švietimo ministerija šiais metais nusistatėsi įsteigti dar apie 300 naujų bibliotekų prie mokyklų. Lietuvoje bibliotekų bendras skaičius yra 1500, jose knygų virs 1,200,000, didžiausioji yra universiteto biblioteka su 117,225 tomiais.

PASVALYJE STATYS PAMINKLĄ PETRUI VILEIŠIUI

1926 metais Kaune mirė vienas žymiausių Lietuvos atgimimo veikėjų, Vilniaus Žinių dienraščio įsteigėjas ir leidėjas inž. Petras Vileišis. Jo mirties dešimtmečiui manoma pastatyti Pasvalyje, jo gimtinėje, vertingą paminklą. Paminklo statybai jau dabar pradėjami paruošiamieji darbai.

Teisingai sakoma, kad po saule — nieko naujo. Prieš septyniolika amžių Egipte jau buvo vartojama stenografija arba greitasis raštas. Jis buvo panašus į šių dienų greitąsias lietuvių laikraščiai turėjo eiti.

skridimas, kurį organizuoja tie patys Amerikos lietuviai ir kurį pirmoji eilė remia mūsų socialistų spauda — Naujienos ir Keleivis.

Taigi, jau jei iš tikrųjų, kaip Keleivis sako, Lietuva tokia "trepra," kad net p. Skipičio atsilankymas pas Amerikos lietuvių nepageidaujamas, nekaltant apie viso pasaulio lietuvių kongresą, tai kokių nemažų mūsų socialistai organizuoja antrąjį skridimą, siunčia į Lietuvą lakuną ir prašo visų lietuvių, Amerikos ir Lietuvos lietuvių, pagalbos?

Kai mūsų socialistai daro, kas galėtų būti jiems paties naudinga, tai jie moka gražiai, diplomatiškai nulyti ir apie Smetoną ir apie diktatūrą, bet jeigu kuri kita grupė daro, kas galėtų būti naudinga ne tik vieniems socialistams, bet visiems lietuvių tautos žmonėms, tai, žiūrėk, Keleivis ir išlenda, kaip yla iš maišo.

KAIP AŠ MANAU LĒKTI IŠ NEW YORKO Į KAUNĄ

LEIT. F. VAITKAUS KELIONĖS PLANAS

(Apleidęs New Yorką, aš skrisiu į šiaurę per Bostoną, Nova Scotia ir į atvirą jūrą išleiksiu ties Newfoundlando ristine — St. John. Skridamas per Atlantiką toliau į šiaurę, negu Lituanica I, aš perskrisiu Airiją ir Angliją pasieksiu ties Liverpoolu. Apleidęs Angliją aš skrisiu per Šiaurės jūrą, per Daniją, Baltijos jūrą ir Lietuvą pasieksiu ties Klaipėda. Iš Klaipėdos trauksiu į Kauną, kur nusileisiu. Kelionė bus 4,479 mylių ilgio ir 3-4 bus per vandenį. Aš visai nesieksiu Vokietijos.)

Manau, kad plačiajai lietuvių visuomenei, o ypač AL-TASS valdybai, kolonijų komitetams ir visiems transatlantinio skridimo mėtojams, bus įdomu išgirsti, kaip aš suplanavau savo kelionę oru iš New Yorko į Kauną.

Skrisiu vienas, todėl man reikės ne tik valdyti lėktuvą, bet ir naviguoti — žiūrėti, kad Lituanica II skristų tikra kryptimi ir nepaklystų dausose. Taigi turėčiau šią problemą nuodugniai išstudijuoti ir jai tinkamai pasiruošti.

Dabar galiu pasakyti, kad mano navigacijos planai yra jau patikrinti ir viskas surasta tvarkoje. Sugrįžęs į Chicago, daviau juos peržiūrėti Jungtinių Valstybių Hydrografijos biuriui.

J. V. Hydrografijos skyriaus pataravimas

Jungtinių Valstybių laivynas turi svarbiuose miestuose Hydrografijos biuro skyrius, kurie padeda navigatoriams (keliautojams vandenims arba oru) kelio planus darant ir patikrinant. Man rodos, kad jie šią darbą gali atlikti ne prasčiau, kaip bet kurie privatiniai ekspertai (pav. Clarence Williams), kurie teikia savo pataravimus už tam tikrą, gana nemažą, atlyginimą. Planą patikrinimas, kurį atliko Hydrografijos biuras, nekaštuoja mums nieko.

Aš buvau padaręs visus savo navigacijos apskaičiavimus vienu metodu (kuris yra paprastas), tuo tarpu kai Hydrografijos biuro tarnautojai vartojo komplikuoatas formules, reikalaujančias aukštesnės matematikos. Bet jie gavo tas pačias skaitlines, kaip ir mano, tik su labai menku skirtumu. Taigi dabar aš esu tikras, kad mano apskaičiavimuose nėra klaidos.

Kaip aš suplanavau savo kelionę? Štai kaip.

Didysis Ratas ir mano kelias

Trumpiausias kelias iš New Yorko į Kauną yra, žinoma, Didžiojo Rato linija. Žemė apdaila ir iš galų šiek tiek priplosta. Todėl laivai plaukia skersai okeaną ne tiesiai iš vakarų į rytus arba iš rytų į vakarus, bet rieta linija, panašia į rato sekciją. Oru skrendant, reikia taip pat daryti ratą aplink žemės rutulį, norint trumpiausiu keliu iš Naujojo Pasaulio pasiekti Europos kontinentą.

Bet mano kelias bus apie 100 mylių ilgesnis, negu to Didžiojo Rato linija, nes, planuodamas savo kelionę, aš turėjau atsižvelgti į keletą veiksnių.

Pirmiausia, tai — radio. Su juo pagalba aš nustatinėsiu skridimo kryptį, girdėdamas įvairias radio stotis. Taigi turėčiau surinkti informaciją apie daugumą radio stotijų šiaurinėje Amerikoje ir Europoje: jų geografinę padėtį, bangų ilgį ir

kiekvienos stoties pajėgumą. (Surinkęs šiuos duomenis, susižymėjau juos žemėlapiuose ir tuomet stengiausi nutiesti savo kelio liniją taip, kad visoje kelionėje aš galėčiau gauti maksimum naudos iš radio stotijų, kai norėsiu su savo radio priimtuvu pagalba surasti, kuriam punkte aš esu, skridamas virš vandenų arba sausos žemės.

Atmosfera ir žemės paviršius

Antras veiksnys, kurį turėjau išstudijuoti, tai — oro sąlygos išilgai mano kelio: vėjai, jų kryptys ir greitis įvairiose aukštumose. Taip pat — migulų ir audrų sritys. Kaip tie audrų plotai juda ir kokiu smarkumu. Teko ypatingo dėmesio atkreipti į oro temperatūras virš šiaurės Atlantikų ir Europos kontinentų, kad kiek galint būtų išvengta šarmų ir ledo pavojaus, lekiant per audrų sritis.

Pavojingiausias dalykas lėktuvui, skrendančiam aukštai oru, tai — kada ima jo sparnai ir propeleris apšalti ledu ir ledo pluta tolyn darosi vis storesnė, taip kad lėktuvas, pagaliau, netenka pusiausvyros.

Reikėjo atsižvelgti ir į saugumo apytovus, kad, atsitikus kokiam netikėtam keblumui su lėktuvu, aš turėčiau bent pusę progos išlikti gyvas ir papasakoti, kas įvyko. Turint tai galvoje, reikėjo pasiteirinti apie okeano garlaivių kelius įvairiais sezonais. Pagaliau, turėjau atsižvelgti ir į žemės paviršius — į žemės paviršius, kame esąs. Bet skrendant pirmą kartą nauju keliu, reikia iš anksto gerai išstudijuoti žemėlapi, kad kelionėje nesudurtum su netikėtais dalykais. Aš ketinu skristi 10,000 ar 12,000 pėdų aukštumoje. Bet oro sąlygos gali priversti mane vietomis nusileisti žemiau. Tai galima be pavojaus atlikti, tik aiškiai atsimenant, kur yra kalnai, o kur lygumos.

Pravartu yra ir šiaip iš anksto susipažinti su teritorija virš kurios planuojama skristi, nes kelyje gali pasitaikyti audrų, kurias būtų geriau aplenksti, negu bandyti per jas prasiūsti. Tokiu atsitikimu yra naudinga, pagal upes, miestus ir kitokias žemės paviršiaus žymes, susiorientuoti, kokioje vietoje esi.

Radio Kompass

Tiesa, kad tos studijos gali pasirodyti bereikalingos, nes savo navigacijoje aš atsižėsiu daugiausia naujuoju instrumentu, kurį padirbo Westport kompanija: Radio Compass'u. Jeigu jis veiks gerai, tai man nebus keblu laikytis užsibrėžtos krypties.

Bet instrumentas kartais atsisako tarnauti kaip tik tuo momentu, kai jo labiausiai reikia. Taigi didesniai saugumui ištyriau ir šiuos dalykus. Gaila, kad nebuvo galima surasti informacijų kurioje nors vienoje vietoje. Reikėjo jas surinkti iš įvairiausių šaltinių. Šiuo reikalu man padėjo Rand McNally kompanija, Jungtinių Valstybių Hydrografijos biuras, Kanados valdžia ir Lietuvos Aero Klubas. Be to, studijavau specialius veikalus apie oro sąlygas ir jų keitimąsi ir knygas apie navigaciją.

Tai šiaip suplanavau savo kelionę, turėdamas galvoje ne tik mechaniskas sėkmings skridimo sąlygas, bet ir tuos uždavinius, su kuriais man teks sudaromi, vadovaujantis kompanija. Bet kompasu adata rodo netiesiogį ir šiaurę, bet į magneti-

nį polių, kuris, kaip žinoma, ne visai supuola su šiaurės ašigaliu. Tarpais mano kelionėje kompasas rodyt net 30 laipsnių į šoną nuo Tikrosios Šiaurės.

Taigi, apskaičiuojant, kiek laipsnių pagal kompasą lėktuvas turės but kiekvieną kartą pasuktas, reikėjo turėti galvoje įvairius skirtumus tarpe krypties, kurią rodyt kompasas, ir Tikrosios Šiaurės. Neatsižvelgus į šiuos skirtumus (o jie nuolatos keisis, skrendant), nebūtų jokios naudos iš kompasu.

"Per mares, upes ir kalnus"

Po to, kai šitokiu būdu buvo išdirbtas kelias, išmatuotas atskirų jo "lankų" ilgis bei sužymėtos trumpesnės dalys ir apskaičiuoti kompasu laipsniai, paliko dar vienas darbas padaryti. Ėmiausi detališkai studijuoti žemės paviršius, virš kurio Lituanica II neš mane į Lietuvą. Žiūrėjau, kur yra vandenys, o kur sausumai; kur yra kalnai, slėniai, upės, miestai, kaimai ir t. t. Mano tikslas — susipažinti su išvaizda tų vietų, ties kuriomis skrisiu, taip kad man, pavyzdžiui, nereikėtų nustepti, pamacių 4—5,000 pėdų aukščio kalnus Airijoje arba Anglijoje.

Zmogui, kuris yra pirmiau skridęs tuo pačiu keliu, yra bepigū. Jis atsimeina kiekvieną žymesnę vietą ir gali, pažvelgęs į žemę, tuojau susivokti, kame esąs. Bet skrendant pirmą kartą nauju keliu, reikia iš anksto gerai išstudijuoti žemėlapi, kad kelionėje nesudurtum su netikėtais dalykais. Aš ketinu skristi 10,000 ar 12,000 pėdų aukštumoje. Bet oro sąlygos gali priversti mane vietomis nusileisti žemiau. Tai galima be pavojaus atlikti, tik aiškiai atsimenant, kur yra kalnai, o kur lygumos.

Pravartu yra ir šiaip iš anksto susipažinti su teritorija virš kurios planuojama skristi, nes kelyje gali pasitaikyti audrų, kurias būtų geriau aplenksti, negu bandyti per jas prasiūsti. Tokiu atsitikimu yra naudinga, pagal upes, miestus ir kitokias žemės paviršiaus žymes, susiorientuoti, kokioje vietoje esi.

Radio Kompass

Tiesa, kad tos studijos gali pasirodyti bereikalingos, nes savo navigacijoje aš atsižėsiu daugiausia naujuoju instrumentu, kurį padirbo Westport kompanija: Radio Compass'u. Jeigu jis veiks gerai, tai man nebus keblu laikytis užsibrėžtos krypties.

Bet instrumentas kartais atsisako tarnauti kaip tik tuo momentu, kai jo labiausiai reikia. Taigi didesniai saugumui ištyriau ir šiuos dalykus. Gaila, kad nebuvo galima surasti informacijų kurioje nors vienoje vietoje. Reikėjo jas surinkti iš įvairiausių šaltinių. Šiuo reikalu man padėjo Rand McNally kompanija, Jungtinių Valstybių Hydrografijos biuras, Kanados valdžia ir Lietuvos Aero Klubas. Be to, studijavau specialius veikalus apie oro sąlygas ir jų keitimąsi ir knygas apie navigaciją.

Tai šiaip suplanavau savo kelionę, turėdamas galvoje ne tik mechaniskas sėkmings skridimo sąlygas, bet ir tuos uždavinius, su kuriais man teks sudaromi, vadovaujantis kompanija. Bet kompasu adata rodo netiesiogį ir šiaurę, bet į magneti-

tiesiogį ir šiaurę, bet į magneti-

FELIX VAITKUS

METINIS DULR SUSIRINKIMAS

(LAIŠKAS IS KAUNO)

Vasario pradžioje Kaune buvo Draugijos Užsienio Lietuviams Remti skyrių atstovų metinis susirinkimas.

Draugija, kuriai lemta suvaidinti Lietuvos išeivių gyvenime tikrai svarbų vaidmenį, nusipelnė labai rimto užsienio lietuvių susidomėjimo, todėl, man rodos, leisite kiek plačiau aprašyti jos susirinkimą ir, kas patirta susirinkime, jos pirmųjų žingsnių istoriją.

DULR įsikūrė 1932 m. Steigiamasis susirinkimas buvo tu pačių metų vasario 7 d. Susirinkimas išrinko į pirmąją draugijos valdybą šiuos asmenis: advokatą Rapolą Skipitį, prof. Mykolą Biržišką, K. Kasakaitį, J. Kalnėną, O. Kairiukštiečią, V. Daudzvardį ir P. Rusecką.

Daugeliui atrodė pradžioje, kad draugijos keliamas visai nereikalingas ir nesvarbus klausimas, — nieko stebėtino: tai buvo pirma dar tokia draugija, aiškiai pastatiusi visai naują mūsų tautoje klausimą, žadanti užsienio lietuviams visai naują mūsų tautoje klausimą, žadanti užsienio lietuviams ir organizuoti ir suderinti tautiškos kultūros darbą, kurio tikslu būtų siekti visos lietuvių tautos vieningumo.

Draugijos valdybai iš pradžių teko daug dėmesia kreipti į teritorinius draugijos klausimus, diskutuoti kolonijai steigimą, užsienio lietuvių mokyklos reikalą, steigimą užsienio lietuviams bibliotekų, aprūpinimą jau esamų mokyklų užsienio vadovėliais ir kt. Įdomu čia atžymėti dar faktą, kad pradžioje šūku buvo net 1 didžiulios mūsų dienraščių įspirašyti su panašiais klausimais, taip jie atrodė jiems tolimo nuo kasdieninio Lietuvos gyvenimo. Dėl tos priežasties draugijos veikimas buvo sunkinamas tuo, kad visuomenė, neinformuojama apie draugijos tikslus, nesiskubino parupinti jos veikimui reikalingų lėšų.

1933 m. pradžioje draugijos iniciatyva ir rūpesniu buvo suorganizuota rinkliava Pietų Amerikos lietuviams, kurie daugiausiai nukentėjo nuo krizės. Visuomenė į draugijos atsišaukimus gana šaltai težiūrėjo: nuo 1933-IV-26 d. iki III-23 d. į draugijos kasą tam tikslui įplaukė tik 5 litai. Galiausiai draugijos raginimai sukėlė visuomenę: nuo 1933-III-23 d. iki 1934-IV-7 d. draugija surinko 22,984 litus, kuriuos tiesiog pinigais arba knygomis pasiuntė per mūsų konsulatą Pietų Amerikos lietuviams. (Žiūr. apyskaitas Liet. Aids, 129 n., 1934-VI-9 d. ir draugijos atskirai išleista apyskaita.)

Lėšas draugija pradėjo rinkti 1933 m., plačiai organizuodama narius rėmėjus ir skirdama jiems daugybę nuo 1 li- to ligi 50,000 litų dovanų, skirdomų burtų, arba loterijos būdu. Kelių mėnesių laiku draugija suorganizavo 90,000 narių rėmėjų. Kiekvienas jų turėjo sumokėti 10 lt. mėnesio mokesčio ir tuo būdu dalyvauti metiniame dovanų suskirstyme, kuris įvyko 1934-IX-23 d. Ne visi tesumokėjo tuos 10 lt.,

taip ne visi ir tedalyvavo dovanų suskirstyme.

DULR turi 17 savo skyrių Lietuvoje ir užsieniuose. Savo svarstyti artimiausieji Draugijos darbu planai, priimtos apyskaitos už 1934 metus ir sąmata 1935 metams.

Esu jau informavęs atskirais pranešimais apie draugijos teikiama užsienio lietuviams pašalpą pinigais ir knygomis. Ji lig šiol yra išsiuntusi įvairioms užsienio lietuvių organizacijoms apie 14,000 knygų ir apie 10,000 ekz. laikraščių. Knygų gavo išeiviai šiuose kraštuose:

Argentinoje (Rosario, Cordoba, Berisso, Buenos Aires, Tukumano miestuose), Brazilijoje, Urugvajų, Šiaurės Amerikoje, Australijoje, Indonizijoje, Afrikoje, Ispanijoje, Prancūzijoje (Paryžiaus, Villerupt, Husigny, Dumop ir kt. miestuose), Luksemburge, Čekoslovakijoje, Anglijoje, Vokietijoje, Latvijoje ir kt.

Daugumą knygų ir gaidų draugija turėjo pirkti ir laikraščius prumeruoti. Nemaža knygų ir žurnalų suaukojo visuomenė. Stambia knygų dovaną, 3380 ekz., 10,000 litų sumai, davė Kauno knygų leidėjas Jonas Rinkevičius.

Sių metų susirinkimas, priėmęs praėjusių metų apyskaitas, priėmė ir sąmatą 1935 m. Iš 1934 m. apyskaitos sužinojome, kad draugijos kasoje, einamose sąskaitose, inventory ir II loterijos sąskaitoje sausio 1 d. buvo 106,590 lt. Praėjusių metų apyskaita parodė, kad draugija turėjo pajamų 134,378 lt., išlaidų — 81,179 lt., iš tos sumos buvo išduota pašalpų užsienio lietuviams 53,874 lt. sumoje. Svarbiausių pajamų pozicija sudaro loterijos pelnas, siekęs 114,878 lt. Šiems metams draugijos izde atliko iš praėjusių metų apyvartos 53,198 litų. Bendrai imant, draugijos reikalų administravime žiūrėta kuo didžiausio taupumo. Visos administravimo išlaidos siekė 27,120 lt., kurios padengė tokias pozicijas, kaip tarnautojų algos, kanceliarijos reikmenys, butas, paštas, telefonas, blankų spausdinimas, elektra, kelionės, laikraščiai ir knygos, knygų įrašimas ir išsiuntimas ir t. t.

Gana plačiai buvo diskutuojami susirinkime toki klausimai, kaip steigimas draugijos skyrių Lietuvos pasieniuose, lietuvių namų fondas užsienyje, kolonijos klausimas, vaikų namai Alytuje, mokytojams poilsio namai Palangoje (kur galėtų pailsėti ir užsienio mokytojai, atvykę svečiuotis į Lietuvą), viso pasaulio lietuvių kongresas ir sąjunga, rėmimas užs. lietuvių knygomis ir laikraščiais, rėmimas lietuvių mokyklų užsieniuose, pašalpos ir stipendijos užsienio lietuvių jaunimui.

Į naują valdybą išrinkti šie asmenys: pirm. adv. R. Skipitis, I vicepirm. — prof. M. Biržiška, II vicepirm. — Kauno miesto burmistras p. Merkys, sekretorius — Trimto redaktorius p. J. Kalnėnas, izdiniškas — p. Vanagas-Simėnaitis, nariai — prof. K. Sleževičius ir p. V. Daudzvardas. Rezervizijos komisija — pp. Damijonaitis, Gaurilius ir Zygelis. Garbės teismas — pp. Kasakaitis, Jakubėnas ir Šmulskytis. Karolis Vainas.

ANGLAI LIETUVOS PAJU-RYJE NORI IESKOTI GINTARO

Lietuviškas Baltijos pakraštys ir Kuršių marios jau senovėje visoje Europoje buvo žinomi, kaip gintaru turtingi vandens plotai. Vėliau kartą kitą čia lankėsi įvairių kraštų mokslininkai, tirdami gintarą ir jo atsiradimo aplinkybes. Prieš 100 metų gintaro ieškojimą Kuršių maršė buvo plačiai pagarsėjęs anglas Beckerris. Jis net laikomąs gintaro ieškojimo Kuršių maršė pionierium. Dabar jo anukas anglas Sohimpelfenig kreipėsi į Klaipėdos uosto valdybą, prašydamas, kad jam būtų leidžiama kasti gintarą Kuršių maršė ir visame Baltijos pakrastyje. Jis už tai žada uosto valdybai stambius pinigus. Be to, žada daug pinigų įdėti ir į pačius gintaro ieškojimo darbus. Šis anglas mano pirmiausiai gintaro ieškoti ties Juodkrante, kur esą dideli gintaro sluoksniai.

Klaipėdos uosto valdyba šį anglą prašymą užtarė ir jį atidavė išspręsti Lietuvos finansų ministeriui.

RUPEŠČIAI LIETUVOS DŽIOVININKAIS

Kovo mėnuo Lietuvoje yra paskirtas propagandai kovoti su džiova. Daktarai ruošia sąskaitas ir pranešimus, per kuriuos visuomenei aiškina džiovos bausmą ir nurodo nuo jos apsisaugojimo būdus. Per šią propagandą aiškėja, kad Lietuvoje daug žmonių serga džiova ir nuo tos ligos miršta.

Kova su džiova ir jos plėtojimusi kasmet pradeda vis griežčiau vykdyti. Gyventojai raginami savo namus statyti erdvesnius, į kuriuos daugiau patektų saulės, švaraus tyro oro. Visuomenė raginama patis su džiova kovoti, neslepinti džiovininkų, neduodant Kócho bacilai toliau vystytis. Lietuvoje yra daug vietų, kur kur džiova lengviau gydoma, tai sausi pušynai. Be to, yra trys džiovininkų sanatorijos, kuriose yra apie 700 vietų besigydančiams nuo šios baisios ligos.

LIETUVOJE GRIZO ŽIEMA

Vasario pabaigoje Lietuvoje buvo labai atšilę orai. Sutirpo visas sniegas, išėjo upių ledai. Visur jautėsi pavasariška nuotaika. Parskrido daug paukščių iš šiltų kraštų. Upeimis prasidėjo laivų susisiekimas. Bet kovo pradžioje vėl prasidėjo šalčiai, iškrito sniegas, upėmis pradėjo eiti nauji ledai. Parskridusieji šiltųjų kraštų paukščiai labai nerimastauja dėl orų pasikeitimo. Žmonės kalba, kad tokios keistos žiemos jau seniai nebuvo. Jau šiemet trečią kartą užšalo upės.

Nuo kovo 1 d. Lietuvoje pagigintas geležinkelio tarifas 20—30%.

tie asmenys: pirm. adv. R. Skipitis, I vicepirm. — prof. M. Biržiška, II vicepirm. — Kauno miesto burmistras p. Merkys, sekretorius — Trimto redaktorius p. J. Kalnėnas, izdiniškas — p. Vanagas-Simėnaitis, nariai — prof. K. Sleževičius ir p. V. Daudzvardas. Rezervizijos komisija — pp. Damijonaitis, Gaurilius ir Zygelis. Garbės teismas — pp. Kasakaitis, Jakubėnas ir Šmulskytis. Karolis Vainas.

KLAIPĖDOS KRAŠTE TVIRTĖJA LIETUVIŠKA DAINA

KLAIPĖDA. — Klaipėdos krašte įvairiose vietose veikia apie 30 lietuviškų chorų, kuriems priklauso nemažas vienišas ir grupinis dainavimas. Chorai suorganizavę į atskirą sąjungą, kuri pasivadins Klaipėdos Krašto Giedotojų Draugijų Sąjunga. Paskutiniu metu krašte vėl įsisteigė visa eilė naujų chorų: Vilkyčiuose, Viešvilėje, Kavoliuose, Juknaitiuose. Visi chorai, kuriuose yra apie 1000 dainininkų, sparčiai rengiasi įvyksiančiam 1938 m. visos Lietuvos chorų dainų dienai. Kai kurias dainas, iš bendrojo dainų dienos repertuaro, jau yra išmokę. Pastebėtina, kad paskutiniuoju metu ne tik kad steigiasi nauji lietuviški chorai, bet daug naujų narių dedas ir į seniau įsteigtus chorus.

PARUOSTAS NAUJAS PAVARDŽIŲ IŠTATYMO PROJEKTAS

KAUNAS. — Vidaus reikalų ministerija paruošė ir šiomis dienomis žada įnešti į ministrų kabinetą naują pavardžių išstatymo projektą. Istatymo projektas apima: 1) Lietuvių nutautintųjų pavardžių atlievinimą ir sugadintų ir negražios reikšmės pavardžių atitaisyimą; 2) pavardžių keitimą; ir 3) pavardžių davimą tiems, kurie jų neturi.

RENGIASI EKSPLOATUOTI SIEROS ŠALTINIUS

BIRŽAI. — Biržuose, tarp šaulių, atsirado grupė iniciatorių, kurie pakvietė žymesnius prekybininkus ir pramonininkus steigti akcinę bendrovę eksploatuoti esantiems netoli Biržų sieros šaltinius. Jeigu tik atsirastų reikiamas kapitalas, tai bus stoma gydykla, kurioje tam tikros rūšies ligoniai už nedidelę kainą galės pataisyti savo sveikatą. Pažymėtina, kad mineralinių vandenų šaltinis Smardonos savo eksploatavimo jau seniai laukia, todėl šis sumanymas turėtų būti visai remiamas.

BUS STIPRINAMA TRAKU PILIS

TRAKAI. — Vilniaus spaudos žiniomis, lenkų švietimo ministerija esą skiria tam tikrą pinigų sumą Trakų pilies sustiprinimui. Tie darbai, kaip žinoma, buvo pradėti prieš keletą metų, bet iki šiol nebuvo baigti. Šiemet norima galutinai ją sustiprinti ir iširti pilies pagrindžius.

Atimami neteisėtai gauti Lietuvos pasai

KLAIPĖDA. — Paaikėjus, kad nemažam skaičiui Klaipėdos krašto gyventojų yra neteisėtai išduoti Lietuvos pasai, dabar jie iš jų atimami. Tarp kitų, atimtas pasas ir krašto seimelio reikalų vedėjui Boetcherui. Be to, paaikėjo, kad jie, turėdami Lietuvos pasus, drauge turėjo ir Vokietijos valdinio teises.

LENKAI VARŽO ŽYDUS

VARSUVA. — Lodziaus miesto taryba šiomis dienomis nutarė iš visų miesto darbų pašalinti žydus ir priėmė įstatymą ateityje žydų visai į valdžios darbus neįsileisti. Taip pat žydams miestams neduos jokiomis žydų mokykloms ir tautiniams teatrams pašalpų, kaip iki šiol darydavo.

PABALTJO STUDENTŲ KONGRESAS KAUNE

KAUNAS (Tsb). — Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos studentai nuo 1923 metų turi savo bendrą organizaciją, vadinamą SELL. Kasmet šios organizacijos kongresai vyksta iš eilės kiekvienoje valstybėje. Šiemet eilinė SELL konferencija bus Kaune. Lietuvos studentai laukia daug svečių iš trijų draugingų Pabaltijo valstybių.

"Lietuviški" rekordai

KUPIŠKIS. — Yra įvairių rekordų. Bet tokių, kaip pas mus, gal kitur nepasitaiko. Vienas Paketurių kaimo gyventojas per 1934 m. turėjo apylinkės teisme per 25 įvairių bylų.

Vasario 28 d. vienas pil. Kupiškio arbatinėje, susilazines už pusbonkį degtinės, iš karto suvalgė apie 2 1/2 kilogramų pyrago.

Kitoje vietoje, baliuje, per dieną vienas alaus mėgėjas išgėrė apie 4 kibirus geró alaus.

Parduoda savo kuną už \$427

LANCASTER, Pa. — Vienam vietiniam laikrašty šiomis dienomis įdėtas šitoks skelbimas: "Man reikalingi \$427. Aš nenoriu miesto pašalpos. Noriu sau pragyvenimą užsidirbti teisingai ir darysiu bet ką teisiu ribose. Jei atsirastų ligoninė, kuri norėtų mano kuną nupirkti, teprisiūncia man \$427. Mano kuną gali pasiimti po mano mirties."

Kiek Lietuvoje sulaikyta kontrabandos

KAUNAS. — Pereitais metais Lietuvos pasieniuose buvo sulaikyta kontrabandos už 136,329 lt., tame skaičiuje vien tik Klaipėdos pasieny už 70,401 lt.

DR. NAVAKAS RYGOJE

RYGA. — Į Rygą atvažiavo Klaipėdos krašto gubernatoriaus Navakas. Jis yra atostogose ir jo kelionė yra visiškai privatus pobūdžio. Iš Latvijos jis važiuos į Estiją.

KNYGA APIE 1905 METŲ REVOLIUCIJĄ

Gydytojas Garmus neseniai užbaigė rašyti knygą apie 1905 metų rusų revoliucijos pasėkas Lietuvoje. Autorius, kilus rusų revoliucijai, gyveno Suvalkijoje ir smulkiai užrašinėjo įvykius. Dabar daktaras Garmus iš savo dienos parašė nemažą knygą. Kad šiemet sukanka 30 metų nuo tos revoliucijos, tai minima knygą bus išleista dar šiemet.

Pagal naujai priimtąjį įstatymą, praplėstų žemės ūkių atstovų rinkimai bus tarp kovo 25 ir balandžio 1 d.

Beer, Wine and Liquor License Notices

NOTICE is hereby given that License No. A-1117 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3145 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. IRVING ARKIN, BROOKLYN, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-750 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 262 Atlantic Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. CATON REALTY CO., INC., 262 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-750 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 269 19th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. DANIEL LANAHAN, 369 19th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-750 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 262 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. JOHN STAMPEL, 262 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A-1130 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1114 8th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. JOSEPH TESORIERO, BROOKLYN, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A-1126 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5111 7th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. PAUL A. SCHUMANN, BROOKLYN, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-750 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 494 Sumner Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. HYMAN RUBINSON, 494 Sumner Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that the following licenses have been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at the following locations, in the Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises: LUDEIKOS ALEKSEJUS, 33 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

SUNKIAUSIAI SERGANTYS TUREKITE VILTII! DOVANAI pamiginimui gauti? VAISTAZOLIŲ MILLERTONE Norime kad kuo daugiau žmonių pažintų šią garsią augmenijų gyduolę, padariusią tikrą stebuklų sergančioms vidurių ligoms, reumatizmui ir inkstų netarkai. VIENAS DIDELIS PAKELIS \$1.00 gelbės sunkiai sergantį ligonį beveik per mėnesį laiko. Pamėginimui pakelis Dovanai Rasyk: J. S. MILLER, Inc. Dept. L 3. 62 Beacon St., Newark, N. J.

NOTARY PUBLIC Tel.: Newtown 9-4464 A. VALANTIEJUS GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APRAUDOJA 54-41—72nd STREET, Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC Telefonas: STagg 2-5043 MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) Laisniuotas Graborius 660 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

YVRAI IR MOTERYS LIGONIAI Chroniškos ligos sekmingai gydomas naujais moliškais budu. Kraujo, odos ir nervojų ligos, nusilpimas, inkstai, kataras ir chroniški vidurių skauduliai, odos išbėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžiosios žarnos hemoroidai, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, gerklės ir plaučių ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergati ir ne žinot kas jums kenkia užeikite privatiškai konsultacijai. Tiriam kraują, bandymai laboratorijose, X — spinduliai SERUM IR VACCINE ISKIEPIJIMAI MOKESČIAI MAŽI TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI MES KALBAME LIETUVISKAI DR. L. ZINS (įsteigta suvirš 25 metų) 110 EAST 16th STREET, New York, N. Y. Tarp 4-4th Ave. ir Irving Place. Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak. Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

"GARSAS" BAKERY A. Šrupskis, savininkas Tel. Eoergreen 8-7027 PIRMOS RUSIŠS LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y. Kepa visokių Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNČIA PASTŪ IR EKSPRESU

NOTARY PUBLIC Tel. Stagg 2-0783 Juozas Levandauckas GRABORIUS Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdu automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos. Ateikite ir Persitikrinkite 107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

VIENYBES LEIDEJU SEIMAS

Pereita sekmdienj buvo musu laikraicio LITHUANIAN PRESS CORPORATION leideju metinis susirinkimas.

Po seimo buvo viešas bankietas su koncertine programa ir balium Klasciaus saleje, Maspeth. Bankiete dalyvavo per 300 rinkiniu sveciu ir viesniu ne tik is Brooklyno, bet ir is Long Islando, New Jersey ir kitur.

PRANA GRIGAITI ISLEIDO IS BEPROCIU LIGONINES

Pranas Grigaitis, prieš menses rades \$45,000 vertebes popieriu, juos atidaves savininkams, gavo pinigų ir gerą darbą, is netiketos laimes ir pagarsėjimo staiga nei is šio nei is to pradėjo save vadinti "dievu" ir aiškinti žmonems, kad jis galys savo priešus vienu pažūrėjimu užmušti.

MEDŽIJO LIUTUS BRONXE

Mažas, 6 metų amžiaus Jesse Bacher, eidamas pereita savaitę is mokyklos, pamatė ties vienu teatru gatvėje Amerikos kalnų liutą ir briedį narvuose. Bacherukas, kuris visada svajodavo apie liutų medžioklę, tuojau parbėgo namo ir pasiėmė is rusies seną dėdės jam dovanotą šautuvą.

KUNDROTO KOMITETO SUSIRINKIMAS

Kundroto komiteto susirinkimas bus penktadienio vakare, kovo 29 d. 8 val. Dug svarbių reikalų reikia atlikti.

redaktorius Daukšys, liet. radio valandos vedėjas Matusėvičius ir kt.

Koncertuota didžiojo salėj. Dainininkė Strumskienė labai jautriai padainavo dvi naujas kompozicijas: "Mano deimantas" ir "Ratai." Abiem šiom kompozicijom muziką parašė J. Žilevičius prie poeto Tysliavos virtuoziskų eilėraščių. Šiuodu rimtos muzikos veikalu tik neseniai išleido žinomasis mūsų muzikos leidėjas Ksaveras Strumskis.

Dainavo taip pat mūsų galingasis baritonas A. Banys. Jis, kaip profesionalas dainininkas, dainavo labai gražiai ir įspudingai. Jo balsas stiprus, aiškus ir grakštus. Net tokioje Klasciaus salėje, kur akustika netikusia, Banio balsas drebinio sienas.

Balius tęsėsi iki vidurnakčio, o patenkinti svečiai išsiskirstė daug vėliau.

IS GREAT NECK LIETUVIU GYVENIMO

Smarkiai susirgo ponis S. Sulinskiene, gyvenanti 14 Red Brook Tr., Great Neck, L. I. P. Sulinskiene yra gydytojo prieziuroje savo namuose. P. Sulinskiene turi uzdegima akurios žarnos (apendiko), kuri bandoma užšaldyti. O jei nepasiseks, tai gal reikes operacijos.

Gerai žinomas automobiliu sportininkas, Jonas Petronis (John Peterson) siemet pasidarė mažiuką, šešių pėdų ilgio lenktyniu automobiliuką ir rengiasi netrukus jį išbandyti. Bandymai bus daromi Bronxovienoje arenoje šį sekmadienį. Jonas Petronis jau keli metai dalyvauja auto lenktynėse ir buvo daug kartų pasižymėjęs. Jis yra dalyvavęs New Yorko, New Jersey, Pennsylvania, Massachusetts ir Connecticut valstybėse automobiliu lenktynėse. J. Petronis yra automobiliu mechanikos. Dar jaunas, apie 30 metų amžiaus, bet gyvena Great Neckietis, rodos, gyvena 9 George St., Great Neck, L. I.

Great Necką apsėda saliuų manija. Mažoji lietuvių kolonija susideda is poros šimtų šeimynų. Bet čia jau yra šeši lietuviški saliuai. Teisybė du iš tų saliuų, Zarevičiaus ir Dumblio, tai galima sakyti ne tarp lietuvių, bet kiti keturi randasi ant Steamboat Rd. J. Dagelio, tai senoj Strauko vietoj ir kiek toliau į pajurį, o trys beveik viename bloke, tai — Vanago, Sobenko ir Mockevičiaus. Bet tai neviskas; pereita savaitę dar vienas pradėta įstatyti skersai gatvės nuo Sobenko, dabar bus net keturi saliuai viename bloke. Vieni sako, kad gerai, atpigins alus, o kiti, — kad tas daro lietuviams gėda, nes, girdi, jie visi girtuokliai. Taip atrodo, kad lietuviai nieko daugiau ir nežino, kaip tik alų šinkuoti.

SAUSIO MEN. MAZIAU SAUZUDZIŲ

New Yorko valstybės žmonės protiškai pradeda taisyti. Esą, sausio mėnesio statistikos žiniomis, šiais metais per tą mėnesį mažiausiai žmonių nusižudė, negu tais pačiais mėnesiais nuo 1927 metų. Žmonės dabar esą jau mažiau susirūpinę dėl ekonominės depresijos ir nerviškai stipresni.

HAUPTMANIENE ISVAZIAVO IESKOTI "LINDBERGHO KUDIKIO"

Nuteistojo mirti už Lindbergho kudikio nužudymą R. B. Hauptmanno žmona šiomis dienomis gavo is Detroito laiską, kuriame sakoma, kad rasto nužudyto kudikio liekanos netoli Lindbergho namų buvo ne Lindbergho kudikio, bet kito. Tikrasis Lindbergho kudikis esąs gyvas ir dabar Detrote. Hauptmannienė išvažiavo į Detroitą, tikėdamosi tą kudikį rasti ir parsivežti į New Yorką.

NEW JERSEY DRAUGIJOMS SEKASI

Keamy, N. J. — Kovo 18 d. Schuyler Lietuvių Statybos ir Skolinimo draugija atidarė 42 seriją su didžiausiu pasisekimu, nes įstojo 25 nariai, užsakydami is viso 133 šėrus, o kiti tik rengiasi įsirašyti kitam susirinkime.

Mat, virš minėta lietuvių draugija geriausiai stovi tarp visų čia esamų tokių draugijų ir New Jersey valstybės bankų departamentas virš minėta draugiją įkainavęs 1 numerio. Gerus nuosimčius padaro ir pinigų išmoka kiekvienu pareikalavimu. Ir kitataučiai stebisi, kad šiais laikais lietuvių draugija gauna naujų narių ir dar taip gausingai.

Pereitam susirinkime advokatas G. Matulevičius atsisakė, į jo vietą buvo išrinktas jaunas, pilnas ambicijų advokatas K. F. Paulauskas, Jr.

Šios apylinkės lietuviams plačiai žinomas Lietuvių Politikos Klubas, kuris turi savo nuosavą salę ir biznį ir Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija, pagal narių skaičių tai finansiškai geriausiai stovi visoje apylinkėje. Dabar abi virš minėtos organizacijos veda pastarimus susivienyti. Gerų pasėkų.

J. V. B.

NEW YORKE VIENAS MILIJONAS BEDARBIŲ

New Yorko miesto statistikos žiniomis, New Yorke dabar yra nemažiau kaip vienas milijonas bedarbių, o tuo tarpu tik apie pusę jų gauna miesto pašalpą. Oficialiskomis žiniomis kovo mėn. 1 d. New Yorke buvo apie milijonas bedarbių, o iki šiol darbai nepagerėjo. Bedarbių šeimynas vidutiniškai sudaro keturi asmenys, tokiu budu miestui tektų aprūpinti apie 4,000,000 žmonių maistu. Komisija bedarbių buklei tirti sako, kad tiesioginės pašalpos mažai padėtų pakais. Esą, butų daug geriau, jei bedarbiams galima būtų koku nors budu rasti darbai.

ELEKTRĄ ATPIGINS 35%

New Yorko miestui pagrįstus statyti savo elektros stotį miestui teikti elektros, didžiosios New Yorko elektros kompanijos pradėjo vesti derybas su miestu dėl elektros jėgos atpigino. Iš karto siulyta atpiginti 20%, bet miestas nesutiko, todėl dabar jau siulo 35% nupiginti. Miestas sutiko su ta sąlyga ir praneša, kad savo elektros stotį nestatys.

Vaizbos Buto susirinkimas

Atsiradus labai svarbių reikalų, šaukiamas Lietuvių Vaizbos Buto visų narių susirinkimas Vienybės salėje šio ketvirtadienio 8 val. vakare.

SADAUSKAITES KONCERTAS BUS UKRAINU SALEJ

Balandžio 28 d., pirmą sekmadienį po Velykų, p-lė Elena Sadauskaitė turės savo koncertą Ukrainų salėj, kur kadaise buvo Lietuvių Tautiškas Namas, 101 Grand St., Brooklyn. Be Sadauskaitės, dalyvaus p. Banys, profesionalinė baletos šokikė ir kiti žymus menininkai. Po koncerto bus šokiai. Be to, bus užkandžių ir gėrimų.

Linkėtina maloniai lietuvių geriausio pasisekimo!

MIRĖ VIENYBIETIS

Elizabeth, N. J. — Mirė Antanas Budreckis, 46 metų amžiaus, (vienybiėtis) Lithuanian Press Corp. direktoriaus Igno Budreckio brolis. Velionis paliko žmoną ir 3 vaikus. Mirė plaučių uždegimu Elizabeth General ligoninėje sekmadienio ryte, kovo 24 d. 5 valandą. Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 27 d.

Laidotuvių reikalais rūpintis pavesta graboriui Brazinskui, A. S. Trečiokas.

BANDITAI UŽPUOLĖ LIETUVIUS

Pereitą savaitę banditai užpuolė ir sunkiai sumušė p. Sriupskio beer gardeno bartenderį. Tie patys ar kiti banditai įsibriovė į Tamkaus valgyklą ant Metropolitan Ave. ir pagrobė is registro visus pinigus.

Planuoja panaikinti visus valkatvius

New Yorko miestas projektuoja panaikinti visus valkatvius, išgrauti visus lūšnis ir pastatyti jų vietoje naujus moderniškus namus. Tam tikslui manoma netrukus assignuoti apie 1,500 milijonų dolerių.

MIRĖ

Petronėlė Radulevičienė, 51 metų, gyv. 440 E. 48th St., mirė kovo 23 d. Laidos kovo 26 d. sv. Trejybės kapinėse. Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

DARBUOJASI VIENYBEI

Kovo 20 d. Wyckoff Heights mirė Veronika (Talutis) Skuigawski, 22 metų amžiaus, gyv. 59-13 — 28 Ave. Charles St., Maspeth, L. I. Palaidota kovo 23 d. iš V. A. bažnyčios į II Kalvarijos kapines. Laidotuvėmis rūpinosi graborius A. Valantiejus.

J. Krunklis

P. J. Krunklis jau kelintas mėnuo darbuojasi Vienybei rinkdamas naujus skaitytojus ir pardavinėdamas kalendorius. Iki šiol važinėjo po Long Island ir New Yorko apylinkėse. Dabar p. Krunklis daugiau darbuos Brooklynje ir apylinkėje. Vienybiėčių prašome jį paremti, patarti ir reikalui esant pagelbėti Vienybei

SIMTAS KETURIOS DESIMTS NUOLAT DIVIDENDAI

Nuo 1873 metų BUSHWICK SAVINGS BANK 2 1/2 metų ketvirtį Kovo 31

Pasirendavoja PIGI NUOMA

Išsinuomuoja pigiai keturi kambariai, maudyne, siltas vanduo. Kreipkitės: 319 So. 4th St., Brooklyn, N. Y. (20-27)

Reikalavimai REIKIA DRAIVERIO

Lietuviška kepykla reikalauja patyrusio vėžėjo išvažinėti duoną. A. ŽIUGZDA 182 Van Buren St., Newark, N. J. No. 201 (24-26)

Parsiduoda PARSIDUODA SKUTYKLA

Irengta dvių kedžių skutykla ir 3 kambariai gyvenimui su garo šiluma, elektrą ir tt. 665 So 18th St., Newark, N. J. No. 200

RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

RESTAURANT BAR & GRILL

Nauja šviri ir ruiminga užėiga. Geriausios rusies gėrimai, alus dektinė ir importuoti likeriai. Skanus valgiai ir užkandžiai.

Savininkas. J. ZEIDAT 321 Grand St Brooklyn, N.Y. prieš Grand Paradise

GRAND PARADISE BALL ROOMS

Ivairioms pramogoms salės 318 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y. Puikios salės, ir ruimai gražiai papuostos. Tinka šokiams, susirinkimams, vestuvėms, vakarienėms. Yra elevitorius Tel.: Evergreen 7-1123

MOT. LAUKUS Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn Telefonas: Evergreen 8-3540 Geriausia Studija Brooklynje Atėkite Perutinkinti

A. RADZEVIČIUS GRABORIUS (Undertaker)

Tel.: Stagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Parsamdu Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyliams

Telefonas: Evergreen 7-7770

PAUL GUSTAS LIETUVIS GRABORIUS

Senai dirbęs graborystės profesijoje ir Brooklyn apylinkėse plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patar nauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.

Veltui chapel šermenims Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms Šaukite dieną ar naktį

423 Metropolitan Ave Brooklyn, N. Y.

TONY'S RESTAURANT

145 Broadway, Brooklyn, N. Y. Pietus — steikai — chops [vairios žuvis — specialybė

Privatiški kambariai del bankietų — vestuvių — pokylių

Taip pat

IVAIRUS LIKERIAI IR VYNAI

Sekmdieniais Specialūs 12 davinų Pietus

TEL.: EVERGREEN 8-9770

JUOZAS GARŠVA

— GRABORIUS —

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki praktiškiausių. Parsamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.

VIRŠUI MINETAIS REIKALAIS KREIPKITES PAS MANE O BUSIT UZGANEDINTI

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

RADIO DOCTOR'S COMPANY

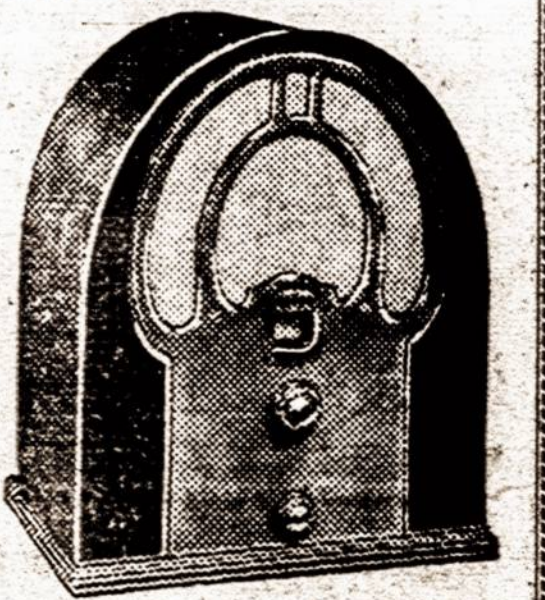
(RADIO GYDYTOJAI) 351 Broadway, Brooklyn, N. Y. Telefonas: Evergreen 8-2620

Generaliniai agentai dėl TUNG-SOL radio lempelių Kaina nuo 60c.

Ir DU-WA visų naujų Aerial Kits \$2.95

Užsakymai paštu išspildomi neatidėliojant Radio Service Sales

Parsiduoda garantuoti Radio priimtuvai nuo \$10.50

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALE IR PARKAS Vedėjas J. H. HOFMANN, 947-959 Willoughby ave BROOKLYN, N. Y.

Didelis ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai Telefonas STagg 2-3842

MERGINOS! MERGINOS! TARNYBOS GREITAI

Kasdien mes randame tarnybas merginoms puikiuose namuose, kur užtikrintos geros darbo sąlygos. Mes taip pat pasirūpiname, kad namų ruošos darbininkės gautų geras algas už savo darbą. Mūsų tikslas yra kad merginos ieskančios NAMŲ RUOSOS DARBO per mus būtų patenkintos.

MES PARUPINAME JUMS DARBUS JUMS NIEKO NEKASTUOJA

Jei esi sveika, virš 18 metų amžiaus, metuose, rimta darbininkė ir galite dirbti namų darbus, užėik, telefonuok ar rašyk mums. Mes duosime smulkesnių informacijų.

SUSSER AGENCY

NAMINŲ DARBU CENTRAS 924 Broadway, Cor. Myrtle av. B'klyn, N.Y. Tel.: Evergreen 8-6099

Mes turime atskira skyrių ir vyrams įvairiems darbuams